

SAJAM 52. ŠLJIVE

MEDUNARODNI SAJAM POLJOPRIVREDE I PREHRAMBENE INDUSTRIJE
MEĐUNARODNI SAJAM POLJOPRIVREDE I PREHRAMBENE INDUSTRIJE

Gradačac, 27.8. - 30.8.2025.

Poštovani izlagači, sponzori, pokrovitelji, gosti i posjetioci!

Dobrodošli na 52. Međunarodni sajam poljoprivrede i prehrambene industrije – Sajam šljive!

Zahvaljujemo svim izlagačima, sponzorima, pokroviteljima, gostima i posjetiocima na dolasku i podršci. Vaše prisustvo daje dodatnu vrijednost ovom značajnom događaju.

Sajam šljive je prilika za razmjenu znanja, uspostavljanje novih partnerstava i promociju najboljeg što naša regija nudi.

Ovaj sajam je više od tradicije – to je susret ideja, proizvoda i partnerstava.

Radujemo se zajedničkim uspjesima i novim prilikama koje nas povezuju.

Neka Sajam bude prostor inspiracije, rasta i pozitivnih susreta. Dobrodošli u Gradačac – grad tradicije, šljive, dobrih i vrijednih domaćina!

Dear Exhibitors, Sponsors, Patrons, Guests, and Visitors,

Welcome to the 52nd International Fair of Agriculture and Food Industry – the Plum Fair!

We extend our sincere gratitude to all exhibitors, sponsors, patrons, guests, and visitors for your presence and support. Your participation adds great value to this important event.

The Plum Fair is an opportunity to exchange knowledge, establish new partnerships, and promote the very best our region has to offer.

This fair is more than a tradition – it is a meeting point of ideas, products, and collaborations.

We look forward to shared successes and new opportunities that bring us together.

May the Fair be a space of inspiration, growth, and meaningful encounters.

Welcome to Gradačac – the city of tradition, plums, and warm, hardworking hosts!

*Odmorite
u Gradačcu!*

Cijenjeni izlagači, dragi gosti i prijatelji,

želim Vam dobrodošlicu na 52. Međunarodni sajam poljoprivrede i prehrambene industrije "Sajam šljive" u Gradačcu.

Gradačački sajam egzistira od 1969. godine i najstarija je manifestacija ovog tipa u našoj zemlji. Od davne 1969. do danas Sajam je prošao kroz različite privredne, ekonomski društvene i političke promjene našeg društva, ali je uvijek zadržao svoj identitet, a glavna odlika njegovog identiteta je da u isto vrijeme Sajam promoviše inovacije i njeguje tradiciju.

Međunarodni "Sajam šljive" u Gradačcu i ove godine okuplja veliki broj izlagača iz svih krajeva Bosne i Hercegovine i susjednih zemalja. Očekujemo izlagače iz Hrvatske, Srbije, Crne Gore, ali i Njemačke i Turske. Sajam će ponovo biti odlična prilika za upoznavanje sa novim poslovnim partnerima i prijateljima, za prezentaciju vaših firmi i proizvoda.

Nastavljena je dugogodišnja saradnja sa Poljoprivredno-prehrabrenim fakultetom Univerziteta u Sarajevu, što znači da će i ove godine Sajam imati kvalitetan edukacijski sadržaj.

Kako bi Vaš boravak u našem gradu bio što ugodniji a uspomene koje ponesete iz Gradačca bile one koje se prepričavaju godinama poslije, potrudili smo se da obezbijedimo i kvalitetan kulturno-zabavni program u sajamskim noćima.

Turistička zajednica grada Gradačca prepoznala je Sajam šljive kao najvažniji turistički proizvod našeg grada, te sa prema njemu odnosimo sa posebnom pažnjom. U toku trajanja Sajma naš grad posjeti desetine hiljada posjetioца iz cijele BiH i okolice, a Gradačac tih dana uživa posebnu pažnju medija i šire javnosti.

Nadam se da će Vam boravak u našem gradu biti ugodan kao i učešće na 52. Sajmu šljive, da stvorite što više poslovnih i prijateljskih veza, te da iz našeg grada ponesete samo drage uspomene. Dobro nam došli!

Sakib Imširović,
Voditelj Turističkog ureda Turističke zajednice grada Gradačca

Dear Exhibitors, Honored Guests and Friends,

It is my great pleasure to welcome you to the 52nd International Fair of Agriculture and Food Industry – the Plum Fair in Gradačac.

The Gradačac Fair has been held since 1969 and is the oldest event of its kind in our country. Since its inception, the Fair has witnessed various economic, social, and political changes in our society, yet it has always preserved its unique identity. At the heart of this identity lies a commitment to promoting innovation while preserving tradition.

This year's International Plum Fair in Gradačac once again brings together a large number of exhibitors from all parts of Bosnia and Herzegovina and neighboring countries. We expect participants from Croatia, Serbia, Montenegro, as well as from Germany and Turkey. The Fair will once again serve as an excellent opportunity to connect with new business partners and friends, and to present your companies and products.

Our long-standing cooperation with the Faculty of Agriculture and Food Sciences of the University of Sarajevo continues this year as well, ensuring a high-quality educational program as part of the Fair.

To make your stay in our city as pleasant as possible and to create lasting memories worth retelling for years to come, we have also prepared an engaging cultural and entertainment program during the fair evenings.

The Tourist Board of the City of Gradačac recognizes the Plum Fair as the most important tourism product of our city, and we treat it with special care and attention. During the Fair, Gradačac welcomes tens of thousands of visitors from across Bosnia and Herzegovina and the surrounding region, and enjoys special attention from the media and the general public.

I hope your stay in Gradačac will be enjoyable, that your participation in the 52nd Plum Fair will be successful, and that you will leave our city with meaningful new connections and fond memories.

Welcome to Gradačac!

Sakib Imširović
Head of the Tourist Office

Uvaženi sugrađani, dragi gosti i prijatelji Gradačca.

Gradačac je kroz historiju nadaleko poznat kao grad dobrih, vrijednih, časnih ljudi koji su na ovim prostorima, na razmeđu prožimanja mnogostrukih kulturno-civilizacijskih susreta, nakon teških i kriznih vremena, uvek se ponovo izdizao ponosan u svojoj raskoši i ljepoti.

Građane Gradačca od davnina kraljevi optimizam i poduzetnički impuls, raduje ekonomski rast i napredak. Gradačka privreda se kontinuirano razvija i pozitivni su ekonomski pokazatelji.

Danas Gradačac predstavlja jednu od najrazvijenih privrednih sredina u zemlji sa prepoznatljivim turističkim znamenitostima etabliranim u različitim kulturno-historijskim periodima.

Prirodne ljepote generisane umjereno-kontinentalnim klimatskim pojasmom daju ovoj sredini nesvakidašnju šarolikost biljnih vrsta. Blagorodna posavska polja pružaju dobre uslove za ratarsku proizvodnju a blage padine idealne uslove za voćarstvo.

Gradačac je bosanskohercegovački lider u proizvodnji šljive. Godišnje se na ovom području proizvede između 5.000 i 6.000 tona šljive a na zahtjevno tržište EU se izveze oko 3.500 tona. Pored šljiva proizvede se oko 2.000 tona jabuke, isto toliko kruške te u manjim količinama trešnje, višnje i jagodičastog voća. Značajno je razvijena povrtarska i plastenička proizvodnja.

Broj zaposlenih u Gradačcu se konstantno povećava. Krajem prošle godine na području grada je egzistiralo 2.278 poslovnih subjekata sa 8.917 uposlenika. Izvoz u protekloj godini od 447.856.923 KM Gradačac pozicionira na sedmo mjesto po izvozu iz BiH. Pokrivenost uvoza izvozom je oko 109 % što ovaj grad predstavlja rijetkim primjerom pozitivnih rezultata vanjskotrgovinske razmjene u našoj zemlji. U Tuzlanskom kantonu Gradačac u izvozu učestvuje sa preko 20 % što ga u tom segmentu svrstava na drugo mjesto u Kantonu.

Vjerujem da svi oni koji, bar na kratko, budu boravili u našem gradu puno toga će vidjeti i spoznati, prije svega kako se cjeni rad i trud svakog čovjeka za dobrobit svoga grada i svih nas koji živimo ovdje.

Grad Gradačac kao partner 52. Međunarodnog sajma poljoprivrede i prehrambene industrije „Sajma šljive“ pozdravlja i podržava ovakve manifestacije koje pružaju priliku za neposredno predstavljanje proizvoda i usluga, stanje ponude i potražnje, za razmjenu iskustava i uspostavu poslovnih kontaktata.

Gradačački sajam je izvanredna prilika za promovisanje, prezentaciju i veoma važnu edukacijsku komponentu, kao i za druge pozitivne sadržaje i prilike kroz turističku ponudu i bogat kulturno-zabavni program, ovakvi događaji su ono što nas treba zaokupirati.

Poželio bih svim dragim gostima i prijateljima dobrodošlicu u naš Gradačac i zahvalio izlagacima i svim onima koji su dali doprinos u organizaciji sajamske manifestacije.

Svim vama želim ugodan boravak u našem gradu, da ostvarite što više novih pozitivnih kontakata, ponesete lijepe utiske i poželite ponovo doći u naš i vaš Gradačac.

S poštovanjem,
Gradonačelnik Grada Gradačac
Hajrudin Mehanović

Dear Fellow Citizens, Esteemed Guests, and Friends of Gradačac,

Throughout history, Gradačac has been widely recognized as a city of good, hardworking, and honorable people. Situated at the crossroads of many cultural and civilizational encounters, it has always risen again—proud and resplendent—even after difficult and challenging times.

The people of Gradačac have long been known for their optimism and entrepreneurial spirit, which continues to drive economic growth and progress. Our local economy is steadily developing, and current economic indicators are positive.

Today, Gradačac stands as one of the most economically developed municipalities in the country, with recognizable tourist landmarks originating from different cultural and historical periods.

Its natural beauty, shaped by a moderate continental climate, offers an extraordinary diversity of plant species. The fertile plains of the Posavina region provide excellent conditions for crop production, while the gentle hills are ideal for fruit cultivation.

Gradačac is the national leader in plum production. Each year, between 5,000 and 6,000 tons of plums are produced in the region, with around 3,500 tons exported to the demanding EU market. In addition to plums, approximately 2,000 tons of apples and an equal amount of pears are produced, along with smaller quantities of cherries, sour cherries, and berries. Vegetable and greenhouse production are also significantly developed.

The number of employed individuals in Gradačac continues to grow. By the end of last year, 2,278 business entities were operating within the city, employing 8,917 people. With exports totaling BAM 447,856,923 in the past year, Gradačac ranks seventh in overall exports from Bosnia and Herzegovina. The export-to-import ratio is about 109%, making our city a rare example of a positive foreign trade balance in the country. Within the Tuzla Canton, Gradačac accounts for over 20% of total exports, ranking second in that category.

I firmly believe that everyone who visits our city, even briefly, will witness and understand how we value the work and effort of every individual—efforts made for the benefit of our city and for all of us who live here.

The City of Gradačac, as a partner of the 52nd International Fair of Agriculture and Food Industry – the Plum Fair, welcomes and supports events like this, which offer an opportunity for direct product and service presentations, an overview of supply and demand, exchange of experiences, and the establishment of new business connections.

The Gradačac Fair is an excellent platform for promotion, presentation, and valuable educational components, as well as for other positive content and opportunities through tourism and a rich cultural and entertainment program. These are the kinds of events that should inspire and engage us.

I extend a warm welcome to all our dear guests and friends visiting Gradačac and express sincere gratitude to all exhibitors and contributors involved in organizing this fair event.

I wish you a pleasant stay in our city, fruitful new connections, memorable impressions, and a heartfelt desire to return again to your and our Gradačac.

With respect,
Mayor of the City of Gradačac
Hajrudin Mehanović

GRAD DOMAĆIN GRADAČAC

Stara bosanska čaršija koja se smjestila između obronaka planina Majevice i Trebave, okrunjena je bogatom historijom, bezbrojnim legendama i nepreglednim rodnim poljima.Uspjela je uskladiti prirodu i napredak te sačuvati ljepotu u svakom svom čošku.

Prvi pomen o Gradačcu datira još iz 1461. godine. Kao i ostali gradovi, svoju je historiju stvarao pod utjecajem raznih vladara. Upravo ti vladari, svojim su tragovima, ovaj grad učinili bogatom riznicom kulturno-historijskih spomenika.

Ljepotica koja dominira gradom Kula (Gradina), izgrađena je od kapetana iz porodice Gradaščević u periodu od 1765.-1821. godine. Džamija Husejnija koja se nalazi u neposrednoj blizini izgrađena je 1826. godine. Za ovu džamiju vezene su mnoge legende.Gradačac ima i svoj „krivi toranj“. Naime, stara kamena sahat-kula, koja je izgrađena 1827. godine, nije uspjela da se odbrani od erozije pa se vremenom počela kosit i sve više liči na toranj u Pizi.

Oklopni voz, koji se nalazi nedaleko od grada, spomen je na predhodni rat. Spomenik Braniocima Bosne i Hercegovine „Ljiljan“ na Banderi je mjesto za edukaciju i relaksaciju.Da je pisana riječ uvijek bila od neprocijenjive vrijednosti dokazuje biblioteka u Gradačcu, jedna od najstarijih u BiH, osnovana 1839. godine. Za vrijeme vladavine Husein-kapetana Gradaščevića u Tolisi je izgrađena prve katolička osnovna škola u Bosni i Hercegovini.Grad Gradačac se prostire na površini od 218 kilometara kvadratnih sa oko 40.000 stanovnika.

Priroda je ovom dijelu zemaljske kugle bila iznimno naklonjena. Ovom je prostoru podarila i termalne vode čiji je kvalitet nadaleko poznat. Zahvaljujući tome, Gradačac je uspio razviti banjsko-rekreativni turizam. Gradačačka jezera Hazna i Vidara su u ljetnim danima okupljalište mlađih i starih koji znaju uživati u odmoru u prirodi.

U ovom kraju urod voća dostiže svoj maksimum, pa je stoga upravo ovdje i nastala najstarija sajamska manifestacija u zemlji, poznata kao „Sajam šljive“. Od ostalih manifestacija u Gradačcu izdvajamo književnu manifestaciju „Kikićevi susreti“, „Veče savdaha“, „Ljeto u Gradačcu“, „Zimski GRADačac“, smotre i festivale folklora, međunarodne sportske trutnire.Ovaj mali grad nudi puno sadržaja za svakoga, stoga je i nemoguće duh Gradačca prenijeti u nekoliko rečenica. Grad u kome su rođeni pisci i kapetani, grad u kome riječ „merak“ ima pravo značenje, treba doživjeti.

Dobro došli u Gradačac!

HOST CITY: GRADAČAC

Nestled between the slopes of Majevica and Trebava mountains, the old Bosnian bazaar town of Gradačac is crowned with a rich history, countless legends, and vast, fertile fields. It has skillfully harmonized nature and progress, preserving beauty in every corner. Gradačac was first mentioned in 1461. Like many other cities, it shaped its identity under the influence of various rulers, becoming a true treasury of cultural and historical monuments.

The most striking symbol of the city is the Gradina Fortress, built between 1765 and 1821 by a captain of the Gradaščević family. Just nearby stands the Husejnija Mosque, constructed in 1826, around which many legends still live on. Gradačac even has its own “crooked tower”: a stone clock tower from 1827 that, over time, has tilted due to erosion, resembling a miniature Tower of Pisa.

A solemn reminder of more recent history is the armored train memorial, dedicated to the defenders of Bosnia and Herzegovina. Not far from it is the “Ljiljan” monument on Bander Hill – a place of both education and reflection.

The city's commitment to knowledge is also evident in its library, built in 1839, one of the oldest in Bosnia and Herzegovina. During the era of Husein-Captain Gradaščević, the first Catholic primary school in Bosnia was established in Tolisa, nearby. Covering an area of 218 square kilometers, Gradačac is home to around 40,000 residents.

Nature has been especially generous here, blessing the region with high-quality thermal waters that have made Gradačac a center for spa and wellness tourism. In the summer months, Vidara and Hazna lakes become popular gathering places for people of all ages seeking relaxation in nature.

Famous for its fruit harvests – particularly plums – Gradačac proudly hosts the oldest fair event in the country, the “Plum Fair”. Other notable events include the literary gathering “Kikićevi susreti”, “Veče sevdaha”, “Summer in Gradačac”, “Winter GRADačac”, folklore festivals, and international sports tournaments. Gradačac is a city that offers something for everyone. It cannot be fully captured in a few sentences. This is the city where both captains and poets were born, where the word “merak” – the joy of simple pleasures – finds its true meaning.

Welcome to Gradačac!

Organizacioni odbor 52. Međunarodnog sajma poljoprivrede i prehrambene industrije – Sajam šljive 2025.

Organizing Committee of the 52nd International Fair of Agriculture and Food Industry - Plum Fair 2025.

Predsjednik Organizacionog odbora
The chairman - Hajrudin Mehanović.

Članovi / Members:

- Nedžad Šećić,
- Nurdin Peštalić,
- Adem Hanić,
- Indira Omeragić,
- Hajrudin Hasanbašić,
- Mustafa Šakić,
- Senad Vuković,
- Sakib Imširović,
- Semir Pašalić,
- Enis Kavazović,
- Ševal Suljkanović,
- Edvin Taletović,
- Dževad Pašalić,
- Senad Hećimović,
- Edin Bahić
- Hasan Nezić

Program

Srijeda, 27.08.2025.

- 10:00 - 18:00 - Otvoren sajam za posjetioce
- 09:00 - 10:30 - Prijem zvaničnika i gostiju na Kulji Zmaja od Bosne
- 11:00 - 12:30 - Svečana ceremonija otvaranja Sajma
- 13:00 - 14:30 - Obilazak Sajma sa zvaničnicima
- 15:00 - Ručak sa zvaničnicima
restoran Banja Ildža
- 21:00 - Kulturno-zabavni program
- 22:00 - Vatromet

Četvrtak, 28.08.2025.

- 10:00 - 18:00 - Otvoren sajam za posjetioce
- 12:00 - 13:30 - Okrugli sto: Savremeni pristup u ishrani i zaštiti voća (mr. Adnan Maščević)
- 13:30 - 14:00 - Dodjela priznanja za kvalitet ocijenjenih proizvoda
- 14:00 - 15:00 - Okrugli sto: Aplikacija jedan-metil-ekoko-propena u funkciji boljeg skladištenja plodova (prof.dr. Paketa Drkenda)
- 21:00 - Kulturno-zabavni program

Petak, 29.08.2025.

- 10:00 - 18:00 - Otvoren sajam za posjetioce
- 11:00 - 13:00 - Okrugli sto: Voda kao ključ uspjeha, inovacije u navodnjavanju u doba klimatskih promjena (prof.dr. Sabria Čedro)
- Okrugli sto: Digitalizaciju poljoprivrede - prisutna rješenja (prof.dr. Jasmin Grahić)
- 14:00 - 14:30 - **Podsajamska aktivnost** - 8. Međunarodni sajam pčelarstva - otvaranje
- 15:00 - 16:00 - Okrugli sto: VMP tehnologija selekcije, proizvodnje i uzgoja matica i metode dodavanja 3-30 matica u pčelinju zajednicu bez pregradne daske (predavač Elvir Čutura)
- 16:00 - 17:00 - Dodjela priznanja za kvalitet meda i mednih proizvoda
- 21:00 - Kulturno-zabavni program
- 21:00 - Plava noć (Banja Ildža)

Plan sajmišta

Fair ground plan

16

PODSAJAMSKA MANIFESTACIJA / SUB-FAIR EVENT:

TAKMIČARSKA IZLOŽBA MLJEČNIH PASMINA DAIRY CATTLE BREEDS EXHIBITION

30.08.2025.

10:00

MIONIČKI RANCH

17

18

MEDUNARODNI SAJAM POLJOPRIVREDE I PREHRAMBENE INDUSTRIJE
52. ŠLJIVE

MEĐUNARODNI SAJAM
POLJOPRIVREDE I
PREHRAMBENE INDUSTRIJE

Sponzori - Sponsors

19

Organizator/
Organizer:

**VISIT
GRADAČAC**

TURISTIČKA ZAJEDNICA GRADA GRADAČCA

Tourist Board of the City of Gradačac

Partner:

**GRAD
GRADAČAC**
City of Gradacac

Pokrovitelj/ Patrons:

Vlada Federacije BiH

- Federalno ministarstvo poljoprivrede,
vodoprivrede i šumarstva
- Federalno ministarstvo okoliša i turizma

GOVERNMENT OF THE FEDERATION
OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Federal Ministry of Agriculture, Water Management and Forestry
Federal Ministry of Environment and Tourism

Pokrovitelj/ Patrons:

Vlada Tuzlanskog kantona

- Ministarstvo poljoprivrede,
vodoprivrede i šumarstva
- Ministarstvo trgovine,
turizma i saobraćaja

Government of Tuzla Canton

- Ministry of Agriculture,
Water Management and Forestry
- Ministry of Trade,
Tourism and Traffic

Pokrovitelj/ Patrons:

Pokrovitelj/ Patrons:

Poljoprivredno-prehrambeni
fakultet
Univerziteta Sarajevo

FACULTY OF AGRICULTURE AND FOOD
OF THE UNIVERSITY OF SARAJEVO

Grad partner/ Partner city:

Grad partner/ Partner city:

Grad partner/ Partner city:

Grad partner/ Partner city:

GRAD GRAČANICA

Sponzor/ Sponsor:

32

Sponzor/ Sponsor:

33

Sponzor/ Sponsor:

Sponzor/ Sponsor:

POUZDAN PARTNER RAZVOJA PRIVREDE

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine je razvojna finansijska institucija čija je uloga pružanje podrške ekonomskom rastu, otvaranju novih radnih mesta i jačanju konkurentnosti Federacije BiH. Osnovana je 2008. godine kao instrument ekonomске politike Vlade Federacije BiH, s ciljem da finansira strateški važne projekte, potiče investicije i doprinosi održivom razvoju.

Za razliku od komercijalnih banaka, Razvojna banka FBiH ne djeluje primarno radi ostvarivanja profita, već u javnom interesu. Naše aktivnosti usmjerene su na dugoročne razvojne ciljeve: modernizaciju infrastrukture, podršku malim i srednjim preduzećima, unapređenje izvoza, digitalnu transformaciju, energetsku efikasnost, jačanje poljoprivrede i drugih ključnih sektora privrede.

Naša misija je da, kroz odgovorno upravljanje sredstvima, profesionalnu ekspertizu i saradnju sa domaćim i međunarodnim partnerima, omogućimo stabilan i održiv razvoj svih regija u Federaciji BiH. Vizija nam je da budemo pouzdan partner privredi i institucijama, te prepoznatljiv nosilac pozitivnih promjena – banka koja, osim finansijske podrške, donosi znanje, sigurnost i dugoročnu vrijednost.

Svoje ciljeve realizujemo kroz razvoj kreditnih linija, upravljanje fondovima i garancijskim shemama, kao i kroz tehničku i savjetodavnu podršku projektima od strateškog značaja. Naše poslovanje se temelji na Strateškom dokumentu za period 2024–2027. godine, koji je u potpunosti usklađen sa Strategijom razvoja Federacije BiH, Planom rada Vlade FBiH i definisanim razvojnim prioritetima. Dokument je nastao kao rezultat zajedničkog rada stručnih timova Banke i akademске zajednice, s ciljem da obezbijedi jasan pravac djelovanja i mjerljive rezultate u podršci privredi.

Razvojna banka Federacije BiH ove godine ponosno je sponzor Sajma šljive u Gradačcu. Kroz podršku ovakvim manifestacijama dodatno potvrđujemo naše opredjeljenje za jačanje domaće proizvodnje, lokalne zajednice i regionalnog razvoja. Sajam šljive je primjer dobre prakse povezivanja proizvođača, investitora i institucija, i upravo zato prepoznajemo njegov značaj za privredni život Bosne i Hercegovine.

Vrata naše banke, svim privrednicima, uvijek su otvorena.
Stoga nas posjetite u Sarajevu, Tuzli, Mostaru, Livnu i Orašju.

Sponzor/ Sponsor:

Sponzor/ Sponsor:

TURISTIČKA
ZAJEDNICA
TUZLANSKOG
KANTONA *Otkrij,
i uživaj!*

Sponzor/ Sponsor:

38

Sponzor/ Sponsor:

The image shows a white ASA BANKA Smart POS device with a built-in touchscreen. The device is angled, showing its front-facing camera and the screen which displays the ASA BANKA logo and some transaction details. The background is a dark blue with a subtle grid pattern. To the right of the device, there are five callout boxes with text: 'Brzo i jednostavno provođenje transakcija', 'Sigurnost plaćanja', 'Ekran na dodir', 'Prihvata svih VISA i Mastercard kartica i digitalnih novčanika', and 'Kontaktno i beskontaktno plaćanje'. In the bottom right corner, there is a line of text: 'Više informacija potražite na www.asabanka.ba'.

39

Sponzor/ Sponsor:

Zemax d.o.o Gradačac je firma koja posjeduje više od 30 godina iskustva, a svojim predanim radom smo svoje poslovanje uspjeli proširiti na više djelatnosti.

Glavna djelatnost nam je uvoz voća i povrća, a pored te djelatnosti proširili smo se na vrtni centar, poljoprivrednu apoteku te posjedujemo više hladnjača s kojima vršimo transport u unutrašnjosti zemlje kao i van granica Bosne i Hercegovine.

Tokom godina smo uspjeli stvoriti konkurno tržište te smo postali prepoznatljivi širom Bosne i Hercegovine i tako stekli partnerke kako u unutrašnjosti zemlje tako i van nje.

Sponzor/ Sponsor:**Auto servis Omerčić**

Ovlašteni trgovac i serviser

- ◆ Hrgovi Donji br. 170
76250 Gradačac
Bosna i Hercegovina
- 📞 Telefon: +387 35 868 505
+387 61 727 759
- ✉️ info@asomercic.com

Sponzor/ Sponsor:

42

Medijski sponzori/ Media sponsors:

43

44

**SAJAM
52. ŠLJIVE**

MEĐUNARODNI SAJAM
POLJOPRIVREDE I
PREHRAMBENE INDUSTRIJE

Sa 51. Sajma šljive
FROM THE 51TH PLUM FAIR

45

Sa otvaranja 51. međunarodnog Sajma šljive u Gradačcu

Premijer Federacije Bosne i Hercegovine, Nermin Nikšić, u Gradačcu je otvorio 51. Međunarodni sajam poljoprivrede i prehrambene industrije - Sajam šljive.

Na oko 5000 metara kvadratnih u četiri dana sajma predstavilo se preko 300 izlagača iz Bosne i Hercegovine, zemalja regionala, Njemačke i Turske. Organizator ovogodišnje sajamske manifestacije bila je Turistička zajednica grada Gradačca, a partner Grad Gradačac.

Amir Pašalić, voditelj Turističkog ureda i Edis Dervišagić gradaonačelnik Gradačca poželjeli su dobrodošlicu gostima, izlagačima i posjetiocima Međunarodnog sajma poljoprivrede i prehrambene industrije – Sajma šljive.

- Drago mi je da su predstavnici zakonodavne i izvršne vlasti danas ovdje sa nama, izlagačima i proizvođačima da razumiju i osjete potrebe istih. Grad Gradačac je sredina duge tradicije u poljoprivrednoj proizvodnji, ali jednako tako i sredina dominantnih industrija u BiH, metaloprerađivačke, drvoprerađivačke, prehrambene, tekstilne i drugih grana industrije. Kada govorimo o poljoprivredi, voće se uzgaja na gotovo 900 hektara zemljišta a više od 80% otkupljenog voća ide za izvoz, rekao je gradonačelnik Dervišagić.

Svečanu vrpcu presjekli su Nermin Nikšić, premijer Federacije BiH, Kemal Hrnjić, ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva FBiH, Edis Dervišagić, gradonačelnik Gradačca i Amir Pašalić, voditelj Turističkog ureda Turističke zajednice grada Gradačca.

- Siguran sam da će Sajam i sajamske noći opravdati očekivanja. Doživjeti šest decenija organizovanja jednog ovakovog događaja i uz to napraviti trend poput Sajma šljive nije lako. Gradačac to radi veoma uspješno. Oko 300 izlagača je prepoznalo interes za dolazak na sajam u Gradačcu kako bi stvarali partnerstva i širili biznis. Vlada Federacije BIH, u želji da ravnomjerno razvija sve sredine, će u ovoj godini pomoći razvoj Gradačca sa peko pet miliona maraka, rekao je Nermin Nikšić, premijer Vlade FBiH.

Po prvi puta Predsjedništvo Bosne i Hercegovine je na prijedlog predsjedavajućeg Denisa Bećirovića bilo pokrovitelj Sajma šljive u Gradačcu.

- Država treba da stoji iza ovako važnih događaja. Sajam poljoprivrede i prehrambene industrije nije samo izložba plodova rada, već inovacije i tradicije. Plodovi rada naših poljoprivrednika prevazilaze lokalni značaj, prepoznatljivi su i vidljivi na međunarodnom planu. U tom cilju potrebno je se posvetiti konkurentnosti naših poljoprivrednika na inostranom tržištu, rekao je Alija Kožljak, šef Kabineta predsjedavajućeg Predsjedništva BiH Denisa Bećirovića.

Dekan Poljoprivredno-prehrambenog fakultete u Sarajevu, Muhamed Brka, na svečanoj ceremoniji otvaranja govorio je o transferu znanja i mogućnostima koje u tom pravcu pruža Sajam šljive.

Kemal Hrnjić, federalni ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva naglasio je važnost inovacija i istraživanja u oblasti poljoprivrede i istakao kako će ministarstvo nastaviti podržavati projekte koji doprinose održivom razvoju i unapređenju poljoprivredne proizvodnje.

- Vrijednim poljoprivrednim proizvođačima i prerađivačima Gradačca u posljednjih pet godina isplaćene su novčane podrške u iznosu većem od 15,8 miliona KM. Od navedenog iznosa, samo po modelu podrške ruralnom razvoju i ostalim vrstama podrški, u posljednjih pet godina isplaćeno je više od 5 miliona KM, rekao je ministar Hrnjić.

Na svečanoj ceremoniji otvaranja 51. Sajma šljive prisutnima su se obratili premijer Tuzlanskog kantona Irfan Halilagić i kantonalni ministar poljoprivrede vodoprivrede i šumarstva Fedahija Ahmetović istakavši zadovoljstvo što su Vlada i resorna ministarstva već tradicionalno pokrovitelji ove sajamske manifestacije u Gradačcu.

Osim podrške agraru, želja Vlade TK je da se unapređuju i podržavaju manifestacije gdje se promoviše domaća proizvodnja i poljoprivredni proizvođači.

Vanjskotrgovinska komora Bosne i Hercegovine dugogodišnji je priatelj i partner Sajma u Gradačcu. Ove godine u Sarajevu gdje je potписан Sporazum o saradnji između Vanjskotrgovinske komore Bosne i Hercegovine i Grada Gradačca. Kako je istakao Ahmet Egrić, potpredsjednik Vanjsko-trgovinske komore Bosne i Hercegovine, ovaj sporazum je potpisani s ciljem davanja podrške u organizaciji Međunarodnog sajma poljoprivrede i prehrambene industrije.

Prije početka svečane ceremonije otvaranja 51. Sajma šljive, gradonačelnik Edis Dervišagić organizovao je prijem za zvanice, goste i izlagače na Kuli Husein-kapetana Gradaščevića.

From the Opening of the 51st International Plum Fair in Gradačac

The Prime Minister of the Federation of Bosnia and Herzegovina, Nermin Nikšić, officially opened the 51st International Agriculture and Food Industry Fair – the Plum Fair – in Gradačac.

Over four days, more than 300 exhibitors from Bosnia and Herzegovina, neighboring countries, Germany, and Turkey showcased their products across 5,000 square meters of exhibition space. This year's event was organized by the Tourist Board of the City of Gradačac, in partnership with the City of Gradačac.

Amir Pašalić, Head of the Tourist Office, and Edis Dervišagić, the Mayor of Gradačac, extended a warm welcome to guests, exhibitors, and visitors of the International Agriculture and Food Industry Fair – the Plum Fair.

"I am pleased that representatives of both the legislative and executive branches are here today with us, with the exhibitors and producers, to better understand and respond to their needs. Gradačac is a city

with a long-standing agricultural tradition, as well as a hub of key industries in Bosnia and Herzegovina, including metal processing, wood processing, food, textile, and other sectors. In terms of agriculture, fruit is cultivated on nearly 900 hectares of land, and over 80% of the harvested fruit is exported," stated Mayor Dervišagić.

The ceremonial ribbon was cut by Nermin Nikšić, Prime Minister of the Federation of BiH; Kemal Hrnjić, Federal Minister of Agriculture, Water Management, and Forestry; Edis Dervišagić, Mayor of Gradačac; and Amir Pašalić, Head of the Tourist Office of Gradačac.

"I am confident that the fair and its evening events will meet expectations. Organizing an event like this for six decades and building a recognizable brand such as the Plum Fair is no small feat. Gradačac has done this successfully. Around 300 exhibitors recognized the opportunity to come to Gradačac to build partnerships and expand their businesses. The Government of the Federation of BiH, with the goal of balanced regional development, will support the development of Gradačac this year with over 5 million BAM," said Prime Minister Nikšić.

For the first time, the Presidency of Bosnia and Herzegovina, upon the initiative of Chairman Denis Bećirović, acted as the official patron of the Plum Fair in Gradačac.

"The state must stand behind such important events. This fair is not only an exhibition of agricultural achievements, but also of innovation and tradition. The results of our farmers' work go beyond local relevance – they are internationally recognized and visible. Therefore, it is essential to focus on enhancing the competitiveness of our agricultural producers on the global market," stated Alija Kožljak, Chief of Staff to the Chairman of the Presidency of BiH, Denis Bećirović.

At the opening ceremony, Dean of the Faculty of Agriculture and Food Sciences in Sarajevo, Professor Muhamed Brka, emphasized the importance of knowledge transfer and the opportunities the fair provides in this regard. Federal Minister of Agriculture, Water Management, and Forestry, Kemal Hrnjić, highlighted the significance of innovation and research in the agricultural sector, noting that the ministry will continue to support projects that contribute to sustainable development and the improvement of agricultural production.

"In the past five years, diligent agricultural producers and processors in Gradačac have received financial support exceeding 15.8 million BAM. Of this amount, more than 5 million BAM has been allocated through rural development support and other support models," Minister Hrnjić said.

At the opening ceremony of the 51st Plum Fair, the Prime Minister of Tuzla Canton, Irfan Halilagić, and the Cantonal Minister of Agriculture, Water Management, and Forestry, Fedahija Ahmetović, also addressed the audience. They expressed their satisfaction that the cantonal government and relevant ministries continue to be traditional sponsors of this fair in Gradačac.

Beyond supporting agriculture, the goal of the Tuzla Canton Government is to further promote events that highlight domestic production and local agricultural producers.

The Foreign Trade Chamber of Bosnia and Herzegovina has been a long-time friend and partner of the Fair in Gradačac. This year, a Cooperation Agreement was signed in Sarajevo between the Foreign Trade Chamber of Bosnia and Herzegovina and the City of Gradačac. As emphasized by Ahmet Egrić, Vice President of the Foreign Trade Chamber of BiH, the agreement aims to provide organizational support for the International Agriculture and Food Industry Fair.

Prior to the official opening ceremony, Mayor Edis Dervišagić hosted a reception for dignitaries, guests, and exhibitors at the Husein-Captain Gradačević Tower.

Dodijeljene medalje za kvalitet proizvoda na 51. Sajmu šljive

Drugog dana 51. Međunarodnog sajma poljoprivrede i prehrambene industrije - Sajmu šljive u Gradačcu dodijeljenje su medalje za kvalitet izloženih proizvoda. Ocjenu kvaliteta senzornom analizom vršila je komisija Poljoprivredno-prehrambenog fakulteta iz Sarajeva.

Nakon senzorne analize uzoraka najveći broj poena osvojio je proizvod Integralno brašno proizvođač Mlin Nezić i ovaj proizvod je ukupni pobjednik Sajma šljive za 2024. godinu.

I ove godine najviše prijavljenih uzoraka za ocjenu kvaliteta bili su proizvodi mliječne industrije. Kako je rečeno na svečanoj ceremoniji uručenja priznanja, firme Lactalis BH i Meggle prezentuju proizvode koji su posebno istaknuti svojim kvalitetom i nagrađeni su zlatnim medaljama.

Voditelj Turističkog ureda Gradačac Amirom Pašalićem dodijelio je medalje za izložene proizvode.

Zlatne medalje dodijeljene su za proizvode:

- Dukat Imuno mlijeko, Lactalis BH doo, Gradačac,
- Dukat tekući jogurt 2,8% 1kg, Lactalis BH doo, Gradačac,
- Dukat Brzo&Fino Mileram 30% 400g, Lactalis BH doo, Gradačac,
- Vajkrem light, Meggle doo, Posušje,
- Vajkrem Classic, Meggle doo, Posušje,
- Vajkrem –začinski, Meggle doo, Posušje,
- Jaja L - Klasa A, Agrex d.o.o.,
- Brašno tip 500, Mlin Nezić Gradačac,
- Integralno brašno, Mlin Nezić Gradačac.

Srebrena medalja:

- Brašno tip 400, Mlin Nezić Gradačac
- Smokve u maslinovom ulju, Alimeana, Turska.

Firmi Herba Solution Sarajevo za proizvode Gavez krema i Mehlem dodijeljena su priznanja za kvalitet.

- Sajam šljive je prilika da pokažemo plodove našeg rada i inovacija koje kontinuirano uvodimo u našu proizvodnju. Nagrade koje smo osvojili su potvrda da je naš trud prepoznat i cijenjen, ne samo od strane stručnjaka već i od naših potrošača. Lactalis BH nastavlja sa predanim radom, težnjom ka izvrsnosti i razvojem proizvoda koji zadovoljavaju i najzahtjevnije ukuse, rekao je direktor tvornice Inmer, Edin Bahić je prilikom preuzimanja nagrada.

- Mlin Nezić je dugogodišnji partner gradačačkog sajma i mi se ovdje osjećamo i kao domaćini Sajma šljive. Jako nam znači da smo uključeni i da smo prisutni na ovom sajmu gdje prezentujemo naš rad i naše proizvode. Dvije zlatne i jedna srebrna medalja za kvalitet proizvoda nam je dodatni vjetar u leđa, poticaj da radimo dobru stvar. Dugi niz godina održavamo kvalitetu koju su naši kupci prepoznali ali i organizator i Poljoprivredni fakultet u Sarajevu, koji su nam dodijelili priznanje za Integralno brašno proizvođač Mlin Nezić kao ukupnog pobjednik Sajma šljive za ovu godinu, kazao je Halil Nezić pravni zastupnik firme Mlin Nezić.

- Sajam u Gradačcu je jedan od tradicionalnih sajmova gdje Mljekara Meggle redovno učestvuje. Sajam je dobro posjećen i Mljekara Meggle želi prikazati naša dostignuća u proizvodnji mlijeka i mlječnih proizvoda. To pokazuju i ove tri zlatne medalje koje smo dobili za tri okusa našega vajkrema. Mljekara Meggle je poznata po kvalitetu i ubuduće ćemo dolaziti na sajmove i održati kvalitet kao do sada, rekao je Vedat Pašić, prokurista firme Meggle d.o.o Posušje.

Zlatna medalja za kvalitet proizvoda dodijeljena je i firmi Agrex Donji Žabar za kokošija jaja L – klasa A. Firma Agrex bavi se proizvodnjom konzumnih jaja, jednodnevnih pilića, koka nosilja i stočne hrane. Ima zaokruženu proizvodnju od njive do trpeze, posluje i plasira svoje proizvode na tržištu cijele Evrope. Kvalitetom svojih proizvoda iz godine u godinu raste i danas je partner najvećih evropskih trgovinskih lanaca.

- Mi dolazimo iz Turske i veoma smo zadovoljni što smo ponovo u Gradačcu. Ovdje smo bili prije dvije godine i velika nam je čast što smo ponovo dobili zlatnu medalju za naše proizvode. Firma dolazi iz Izmiria i bavimo se proizvodnjom maslinovog ulja i naši proizvodi su zastupljeni na inozemnom tržištu, rekao je Muhamed Ugur Sezgin predstavnik firme Alimeana.

Medals Awarded for Product Quality at the 51st Plum Fair

On the second day of the 51st International Agriculture and Food Industry Fair – the Plum Fair in Gradačac – medals were awarded for the quality of exhibited products. The quality evaluation was conducted through sensory analysis by a commission from the Faculty of Agriculture and Food Sciences in Sarajevo.

Based on the sensory analysis results, the highest score was awarded to the product Wholegrain Flour by the producer Mlin Nezić, which was declared the overall winner of the 2024 Plum Fair.

As in previous years, the majority of samples submitted for quality evaluation were dairy products. During the award ceremony, it was emphasized that companies Lactalis BH and Meggle stood out for the quality of their products and were awarded gold medals.

Amir Pašalić, Head of the Gradačac Tourist Office, presented the medals to the exhibitors.

Gold medals were awarded for the following products:

Dukat Imuno milk – Lactalis BH d.o.o., Gradačac

Dukat Liquid Yogurt 2.8% (1kg) – Lactalis BH d.o.o., Gradačac

Dukat Brzo&Fino Sour Cream (Mileram) 30% (400g) – Lactalis BH d.o.o., Gradačac

Vajkrem Light – Meggle d.o.o., Posušje

Vajkrem Classic – Meggle d.o.o., Posušje

Vajkrem with Spices – Meggle d.o.o., Posušje

Eggs size L – Class A – Agrex d.o.o.

Flour Type 500 – Mlin Nezić, Gradačac

Wholegrain Flour – Mlin Nezić, Gradačac

Silver medals were awarded for:

Flour Type 400 – Mlin Nezić, Gradačac

Figs in Olive Oil – Alimeana, Turkey

The company Herba Solution Sarajevo received certificates of quality for its products Gavez Cream and Mehlem.

“The Plum Fair is an opportunity to showcase the results of our work and the innovations we continuously introduce into our production. The awards we’ve received are a confirmation that our efforts are recognized and valued, not only by experts but also by consumers. Lactalis BH will continue to strive for excellence and develop products that meet even the most demanding tastes,” said Edin Bahić, Director of the Inmer factory, upon receiving the awards.

“Mlin Nezić has been a long-standing partner of the Gradačac Fair, and we truly feel at home here. It means a great deal to us to be involved and present at this event, where we can showcase our work and our products. Winning two gold and one silver medal for product quality is a strong encouragement to continue doing what we do best. For many years, we’ve maintained a quality that our customers recognize – and now also the Fair organizers and the Faculty of Agriculture in Sarajevo, who named our Wholegrain Flour the overall winner of this year’s Plum Fair,” said Halil Nezić, legal representative of Mlin Nezić.

“The Gradačac Fair is one of the traditional fairs where Meggle Dairy regularly participates. It’s well attended, and we use the opportunity to present our achievements in dairy production. This is reflected in the three gold medals we received for the three flavors of our Vajkrem product. Meggle is known for its quality, and we plan to continue attending the fair and maintaining our high standards,” said Vedat Pašić, procurator of Meggle d.o.o. Posušje.

A gold medal for product quality was also awarded to Agrex from Donji Žabar for its Class A – Size L Chicken Eggs. Agrex is engaged in the production of table eggs, day-old chicks, laying hens, and animal feed. The company has an integrated production system “from field to table” and distributes its products across European markets. Thanks to consistent quality, Agrex continues to grow and is today a partner of some of the largest retail chains in Europe.

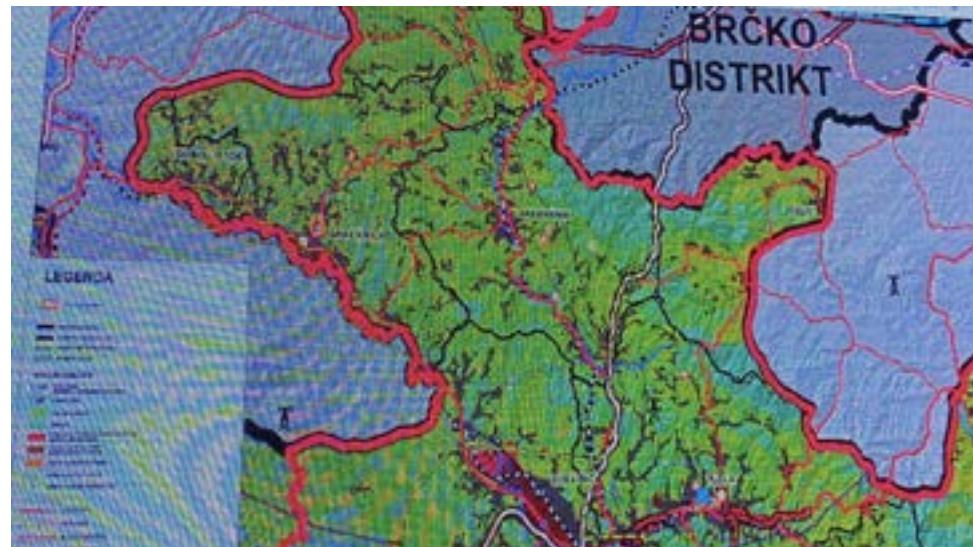
“We are from Turkey and are very pleased to be back in Gradačac. We were here two years ago, and it is a great honor to once again receive a gold medal for our products. Our company is based in Izmir, and we specialize in olive oil production. Our products are well represented in international markets,” said Muhamed Ugur Sezgin, representative of Alimeana.

Razgovori o mogućnostima saobraćajne deblokade Gradačca i Srebrenika

Premijer Federacije BiH Nermin Nikšić je, nakon otvaranja 51. Međunarodnog sajma poljoprivrede i prehrambene industrije – Sajma šljive, održao sastanak sa predstavnicima lokalnih vlasti Gradačca, Srebrenika i Brčko distrikta BiH. Na inicijativu privrednika iz Gradačca i Srebrenika razgovaralo se o mogućnostima saobraćajne deblokade Gradačca i Srebrenika ali i okolnih gradova u narednom periodu.

Privrednici su istakli kako im komunikacijske prepreke predstavljaju značajan problem u poslovanju. Smatrali su da su putevi i željeznička mreža važni te da je šansa za privredni razvoj ukoliko se uskoro otvoriti mogućnost saobraćajne deblokade.

- Privreda ovog područja zaslužuje veću pažnju i zaslužuje da država sa svoje strane stvori bolje preduslove za njihovo lakše finkcionisanje, brže i efikasnije poslovanje, povezanost sa privredom u ostatku Bosne i Hercegovine ali i Evrope, rekao je premijer Nermin Nikšić.

Kako je rečeno nakon sastanka, lokalne zajednice Gradačca i Srebrenika će prilikom izrade mreže brzih cesta u Federaciji BiH podnijeti zahtjev da se uvrsti i dionica kroz Tuzlanski kanton koja bi, pored auto-puta Tuzla-Brčko-Orašje, trebala da zadovolji interes

privrede i stanovništva ovog kraja.

- Došli smo do zaključka da će Vlada FBiH u mrežu brzih cesta u narednom periodu uvrstiti i ovu dionicu i da ćemo na taj način ući u postupak izrade jednog boljeg saobraćajnog rješenja. Vjerujem da će to značajno doprinijeti privrednom razvoju Gradačca i Srebrenika i olakšati trenutnu saobraćajnu situaciju, rekao je gradonačelnik Gradačca Edis Dervišagić.

- Ništa se danas nije završilo i ništa se neće završiti ni kada utvrdimo mrežu brzih cesta. Još nam predstoji puno izazova za osiguravanje finansiranja i izgradnju tih dionica, rekao je Nermin Nikšić, premijer FBiH.

I pored toga, privrednici iz Gradačca i Srebrenika su zadovoljni održanim sastankom i opredjeljenjem da se ide u izgradnju brze ceste, kao četvrte transverzale u mreži brzih cesta FBiH.

Koliko je ona važna govori primjer da samo iz fabričkog kruga jedne ovdašnje gradačke firme godišnje izađe 2000 šlepera.

Sastanku su prisustvovali gradonačelnici Gradačca, Srebrenika i Brčko Distrikta Edis Dervišagić, Adnan Bijelić i Zijad Nišić, direktor Udruženja poslodavaca FBiH Mario Nenadić, predsjednik Kantonalne privredne komore TK Nedret Kikanović, predstavnici Cesta Federacije BiH i Udruženja poslodavaca gradova Gradačca i Srebrenika.

Discussions on the Possibilities for Traffic Decongestion of Gradačac and Srebrenik

Following the opening of the 51st International Agriculture and Food Industry Fair – the Plum Fair – the Prime Minister of the Federation of Bosnia and Herzegovina, Nermin Nikšić, held a meeting with representatives of the local authorities from Gradačac, Srebrenik, and the Brčko District of BiH. At the initiative of business representatives from Gradačac and Srebrenik, the discussions focused on the possibilities of resolving traffic congestion in these two towns and surrounding areas in the near future.

Business representatives emphasized that transportation obstacles represent a major challenge for their operations. They pointed out that road and rail infrastructure are critical for economic development and that opening the possibility of traffic decongestion would significantly enhance business potential.

"The economy of this region deserves more attention and the state must create better preconditions for smoother operations, more efficient business activity, and better connectivity with the economy of the rest of Bosnia and Herzegovina, as well as Europe," said Prime Minister Nermin Nikšić.

As stated after the meeting, the local governments of Gradačac and Srebrenik will formally request that a road section through Tuzla Canton be included in the Federation of BiH's expressway network planning. This route, alongside the Tuzla–Brčko–Orašje highway, would serve the needs of both the business sector and local residents

"We have concluded that the Government of the Federation of BiH will include this road section in the expressway network in the upcoming period. This will initiate the process of designing an improved traffic solution. I believe this will significantly contribute to the economic development of Gradačac and Srebrenik and ease the current transportation issues," said Edis Dervišagić, Mayor of Gradačac.

"Nothing has been finalized today, and even once the expressway network is officially defined, many challenges still lie ahead—particularly in securing funding and beginning construction," said Prime Minister Nikšić.

Despite this, business leaders from Gradačac and Srebrenik expressed satisfaction with the meeting and the commitment to begin the development of a new expressway, which would become the fourth corridor in the Federation's expressway network. Its importance is highlighted by the fact that a single local manufacturing company in Gradačac sends out over 2,000 freight trucks annually.

The meeting was attended by the mayors of Gradačac, Srebrenik, and the Brčko District—Edis Dervišagić, Adnan Bijelić, and Zijad Nišić—as well as Mario Nenadić, Director of the Employers' Association of the Federation of BiH; Nedret Kikanović, President of the Tuzla Canton Chamber of Commerce; and representatives of the Federation of BiH Roads Directorate and the Employers' Associations of Gradačac and Srebrenik.

Na Sajmu šljive razgovarano na temu: Kako odgovoriti na izazove klimatskih promjena?

Na 51. Sajmu šljive u Gradačcu održana je panel diskusija o ekonomskom razvoju na temu: Kako odgovoriti na izazove klimatskih promjena? Organizator je bio USAID Projekat pomoći lokalnoj upravi (LGAA).

Učesnici su prezentovali dosadašnja iskustva i aktivnosti u firmama i iz svojih lokalnih zajednica. Kako je istaknuto, ova tema je ključna ne samo za Gradačac, nego i za Bosnu i Hercegovinu.

Zaključeno je kako je neophodna edukacija javnog i privatnog sektora o izazovima klimatskih promjena i potencijalima cirkularne ekonomije, kako bi se što efikasnije odgovorilo na ono što nas čeka. Između ostalog, neophodno je koordinisati sve nivoe vlasti kako bi se što efikasnije odgovorilo na izazove zelene tranzicije.

Iz Gradačca je poručeno da svi moramo djelovati u svom mikro okruženju i biti proaktivni u korištenju svih dostupnih resursa, pretvoriti otpad u resurs koji se dalje može koristiti u privredi.

Grad Gradačac je pokrenuo inicijativu za organizaciju radionice o utjecaju CBAM-a na konkurentnost gradačačkih kompanija.

Panelisti: su bili: Esed Musić (Voćar d.o.o., Brčko), Amir Osmičić (Cimos d.o.o., Gradačac), Hamdija Mujezin (Remote d.o.o., Sarajevo) i Aziz Hodžić (Gradska uprava Grada Gradačac). Moderatorica je bila Saša Kotlica, USAID Projekat pomoći lokalnoj upravi (LGAA)

Climate Change Challenges Discussed at the Plum Fair in Gradačac

At the 51st Plum Fair in Gradačac, a panel discussion on economic development was held under the theme: How to Respond to the Challenges of Climate Change? The event was organized by the USAID Local Governance Assistance Activity (LGAA).

Panelists shared their experiences and ongoing initiatives within their companies and local communities. It was emphasized that this topic is crucial not only for Gradačac but for Bosnia and Herzegovina as a whole.

The discussion concluded that education of both the public and private sectors on the challenges of climate change and the potential of the circular economy is essential for developing effective responses to what lies ahead. Among other key points, the need for coordinated action across all levels of government was highlighted to ensure a successful green transition.

A message from Gradačac underscored that everyone must act within their own micro-environments and proactively use available resources—transforming waste into a resource that can be reintegrated into the economy

The City of Gradačac has launched an initiative to organize a workshop on the impact of CBAM (Carbon Border Adjustment Mechanism) on the competitiveness of local companies.

Panelists included: Esed Musić (Voćar d.o.o., Brčko), Amir Osmičić (Cimos d.o.o., Gradačac), Hamdija Mujezin (Remote d.o.o., Sarajevo), Aziz Hodžić (City Administration of Gradačac).

The discussion was moderated by Saša Kotlica from the USAID Local Governance Assistance Activity (LGAA).

Na Sajmu šljive razgovori o turizmu i ruralnom razvoju

Naprivredno-turističkoj manifestaciji Međunarodni sajam poljoprivrede i prehrambene industrije - Sajam šljive u Gradačcu je organizovana panel diskusija na temu "Turizam i ruralni razvoj: Potencijal razvoja Gradačca" u organizaciji USAID Projekat pomoći lokalnoj upravi (LGAA).

Na panelu su razmatrani turistički potencijali grada Gradačca i Tuzlanskog kantona. Panelistkinje su bile: Ruba Velagić, USAID Projekat razvoja održivog turizma u BiH, Dželmina Huremović, Ministarstvo za trgovinu i turizam Tuzlanskog kantona, Azra Milić, Globe Inside i Šeherzada Otanović, Gradska uprava Grada Gradačac. Moderatorica: Anela Lemeš, USAID Projekat pomoći lokalnoj upravi (LGAA).

Istaknuto je kako je Tuzlanski kanton poznat po svom industrijskom potencijalu. I pored brojnih prirodnih ljepotama i kulturno-historijskog naslijeđa, turizam nije bio dovoljno prepoznat kao privredna djelatnost. Nedavno je usvojena Strategija razvoja turizma Tuzlanskog kantona, u sklopu koje je jasno i definisan potencijal seoskog/ruralnog turizma.

- Mi se na žalost susrećemo s problemom nedostataka dobrih i razvijenih poslovnih ideja u turizmu. Razlog tome mogu biti višestruki. Jedan od glavnih razloga jeste što naš kraj tradicionalno nije turistički i stanovništvo se još uvijek ne prepoznaće i ne vidi u toj privrednoj djelatnosti. Jedan od problema jeste takođe i neuskladjenja zakonska regulativa, poznato je da na zakone i u ovoj oblasti čekamo od 2017. godine. Podijeljene nadležnosti takođe dovode do zastoja u razvoju. Loša cestovna, komunalana infrastruktura. Nedostatak finansijskih sredstava ali smatram da se sve to može prevazići boljom saradnjom različitih nivoa vlasti, prepoznavanjem turizma kao perspektivne privredne djelatnosti - kazala je Dželmina Huremović, pomoćnica ministra za trgovinu i turizam Tuzlanskog kantona.

U narednom periodu neophodna je kontinuirana saradnja svih nivoa vlasti u Tuzlanskom kantonu za daljnji razvoj turizma i kreiranja turističkih paketa u saradnji sa različitim jedinicama lokalne samouprave. Istaknuta je potreba za saradnjom i dodatnom edukacijom uposlenih u turističkom sektoru.

Pokrenuta je inicijativa o potpisivanju sporazuma o razumijevanju između Grada Gradačca i Ministarstva za trgovinu i turizam Tuzlanskog kantona o sanaciji kompleksa Starog grada i Kule Husein-kapetana Gradaščevića.

Discussions on Tourism and Rural Development at the Plum Fair

As part of the economic-tourism event International Fair of Agriculture and Food Industry – Plum Fair in Gradačac, a panel discussion was held on the topic “Tourism and Rural Development: Development Potential of Gradačac”, organized by the USAID Local Governance Assistance Activity (LGAA).

The panel focused on exploring the tourism potential of the City of Gradačac and the Tuzla Canton. Panelists included: Ruba Velagić from the USAID Sustainable Tourism Development Project in Bosnia and Herzegovina, Dželmina Huremović from the Ministry of Trade and Tourism of Tuzla Canton, Azra Milić from Globe Inside, and Šeherzada Otanović from the City Administration of Gradačac. The panel was moderated by Anela Lemeš from the USAID LGAA Project.

It was emphasized that while Tuzla Canton is well known for its industrial capacity, tourism—despite the region's natural beauty and cultural-historical heritage—has not been sufficiently recognized as an economic activity. Recently, a Tourism Development Strategy for Tuzla Canton was adopted, which clearly outlines the potential for rural tourism development.

“Unfortunately, we face a lack of strong and well-developed business ideas in the tourism sector. There are many reasons for this, one being that our region has not traditionally been tourist-oriented, and the local population still does not recognize or identify with tourism as a viable economic sector. Another issue is the outdated and misaligned legal framework—we've been waiting for new legislation in this area since 2017. Overlapping jurisdictions also hinder development. Poor road and utility infrastructure, and limited financial resources, are among the challenges. However, I believe all of this can be overcome through stronger cooperation between different levels of government and by recognizing tourism as a promising economic sector,” stated Dželmina Huremović, Assistant Minister for Trade and Tourism of Tuzla Canton.

Moving forward, continuous collaboration among all levels of government in Tuzla Canton will be essential for the further development of tourism, including the creation of integrated tourism packages in partnership with various local self-government units. The importance of cooperation and additional training for employees in the tourism sector was also emphasized.

An initiative was launched to sign a Memorandum of Understanding between the City of Gradačac and the Ministry of Trade and Tourism of Tuzla Canton regarding the restoration of the Old Town Complex and the Tower of Husein-Captain Gradaščević.

Na Sajmu šljive govoreno o značaju kupovine domaćih proizvoda

Na 51. Međunarodnom sajmu poljoprivrede i prehrambene industrije održano je naučno-stručno predavanje o značaju kupovine domaćih proizvoda. O potrošačkom etnocentrizmu govorio je prof.dr. Amir Hasićević, federalni ministar trgovine.

Ministar Hasićević ističe kako je potrošački patriotizam važan preduslov privrednog razvoja i da u tom smislu ovo ministarstvo nastoji kroz planiranu izradu Strategije razvoja trgovine, upravo kroz brendiranje i supstituciju uvoza, staviti akcenat na domaće proizvode.

- Budući da se Bosna i Hercegovina obavezala na slobodno tržište ne može favorizirati domaće proizvode na tržištu, ali može pomoći domaćim proizvođačima da budu konkurentni i kvalitetom i cijenom, a kupci znaju prepoznati kvalitet, kazao je ministar Hasićević.

Kako je istaknuto, Bosna i Hercegovina ima milijardu maraka mjesecni deficit uvoza i izvoza i imamo 77 posto nepokrivenost, odnosno 23 posto pokrivenost u poljoprivrednoj industriji zbog čega se kupovini domaćih proizvoda treba dati posebna pažnja. Vanjskotrgovinski deficit u BiH veći je od šest milijardi KM i treba sagledati sve

mogućnosti kako bi se pomoglo domaćim proizvođačima, naročito izvoznicima da povećaju svoj plasman.

Zbog toga je značajna kupovina domaćih proizvoda i neophodno je uložiti dodatne napore da se promovira domaća proizvodnja, u cilju stabilizacije i rasta domaće ekonomije. U Federaciji Bosne i Hercegovine prepoznatljive su tri inicijative – "Kupujmo domaće", "Ja BiH naše" i "Made in BiH".

- Radi se o veoma kompleksnom problemu i danas smo pokušali da ukažemo koliko je to socijalno-psihološko, patriotsko pitanje, koliko je to ekonomsko-socijalno pa i moralno pitanje i moramo se uključiti svi. Mi smo bili obazrivi prilikom izrade Strategije pa smo rekli kupujmo naše, "Ja BiH naše". Sve je to višestruko značajno za razvoj, opstanak i boljitak našeg društva. Zato nam treba sinergija i razumijevanje svih i da kupujemo naše, rekao je ministar Hasićević.

Na 51. Međunaridnom sajmu poljoprivrede i prehrambene industrije – Sajmu šljive predstavile su se neke od najznačajnijih bh. kompanija u proizvodnji i preradi hrane i pića kao što su Lactalis BH, Meggle, Mlin Nezić, Agrex, Voćar, Agragold, Bimal, Vinarija Pajić, Mingos, Yimor i drugi.

Trenutna analiza stanja u FBiH

22

1. Kupujmo domaće – Udruženje građanja
2. Ja BiH naše - Privredna komora FBiH uz podršku Vlade FBiH
3. Made in BiH - Udruženje inženjera BiH

Domestic Products Emphasized at the Plum Fair

At the 51st International Fair of Agriculture and Food Industry, a scientific and expert lecture was held on the importance of purchasing domestic products. The topic of consumer ethnocentrism was addressed by Prof. Dr. Amir Hasićević, the Federal Minister of Trade.

Minister Hasićević emphasized that consumer patriotism is an important prerequisite for economic development, and that the Ministry, through the planned development of the Trade Development Strategy, aims to focus on domestic products by means of branding and import substitution.

"Since Bosnia and Herzegovina is committed to a free market, domestic products cannot be favored in the marketplace, but support can be provided to domestic producers to enhance their competitiveness in terms of quality and price. And customers do recognize quality," stated Minister Hasićević.

Posljedice potrošačkog etnocentrizma

21

- ▶ Posljedice potrošačkog etnocentrizma očituju se u izbjegavanju kupnje uvoznih proizvoda (osim ako ti proizvodi nisu nužni), te kupnji domaćih proizvoda.
- ▶ Etnocentrični potrošači preferiraju domaće proizvode, u odnosu na inozemne, misleći da na taj način doprinose ekonomskom razvoju, a samim time i općem političkom, društvenom i ekonomskom blagostanju.

It was pointed out that Bosnia and Herzegovina faces a monthly trade deficit of one billion BAM, with only 23% coverage in the agricultural industry, leaving 77% uncovered. This highlights the need for special attention to be given to the purchase of domestic

products. The country's foreign trade deficit exceeds six billion BAM, and all available options must be considered to support domestic producers, especially exporters, in expanding their market reach.

Therefore, the purchase of domestic products is of great importance, and additional efforts are needed to promote domestic production with the aim of stabilizing and growing the local economy. In the Federation of Bosnia and Herzegovina, three initiatives have become recognizable: "Let's buy home-made products", "I BiH Ours", and "Made in BiH".

"This is a highly complex issue, and today we aimed to highlight its socio-psychological, patriotic, economic-social, and even moral dimensions. We must all get involved. While drafting the Strategy, we were careful and chose slogans like 'Buy Ours' and 'I BiH Ours'. All of this is vitally important for the development, survival, and betterment of our society. That is why we need synergy and mutual understanding to support domestic products," said Minister Hasićević.

At the 51st International Fair of Agriculture and Food Industry – the Plum Fair – some of the most prominent Bosnian companies in food and beverage production and processing were represented, including Lactalis BH, Meggle, Mlin Nezić, Agrex, Voćar, Agragold, Bimal, Pajić Winery, Mingos, Yimor, and others.

Na Sajmu šljive o poticajnim mjerama u poljoprivredi, osiguranju usjeva i plodova

Poljoprivreda je strateška grana privrednog razvoja u Bosni Hercegovini. Nažalost, brojni su rizici koji prate farmere u nastojanjima da pokrenu i održe proizvodnju. Tim povodom na 51. Sajmu šljive u Gradačcu održana su naučno-stručna predavanja i posebna pažnja bila je posvećena osiguranju usjeva i plodova od rizika gubitka prihoda. Na ovu temu je govorila prof.dr. Jagoda Nedić.

Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva u Strategiji poljoprivrede i ruralnog razvoja od 2021 do 2027. godine značajno mjesto posvetilo je poticajnim mjerama za poljoprivredne proizvođače, među kojima je i sufinasiranje polise osiguranja od šteta u poljoprivrednoj proizvodnji.

Kako bi se održao poljoprivredni sektor i osigurala nova radna mjesta Strategijom su predviđene poticajne mjere za mlade farmere.

- Željeli smo se približiti mladim ljudima, onima koji pokreću proizvodnju ili su naslijedili poljoprivredna gazdinstva od roditelja i za njih su predviđene značajne potpore, rekao je mr.sc. Pero Janjić, savjetnik ministra u Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.

Veoma zanimljivo i praktično predavanje o proizvodnji povrća u zaštićenom prostoru imali su prof.dr. Omer Kurtović i prof.dr. Marko Ivanković.

At the Plum Fair: Incentive Measures in Agriculture, Crop and Fruit Insurance

Agriculture is a strategic sector for economic development in Bosnia and Herzegovina. Unfortunately, farmers face numerous risks in their efforts to start and sustain production. In response, the 51st Plum Fair in Gradačac hosted scientific and professional lectures, with special attention given to crop and fruit insurance against income loss. This topic was addressed by Prof. Dr. Jagoda Nedić.

The Federal Ministry of Agriculture, Water Management, and Forestry has given significant attention to incentive measures for agricultural producers in its Agriculture and Rural Development Strategy 2021–2027, including co-financing of insurance policies for damage in agricultural production.

To maintain the agricultural sector and create new jobs, the Strategy also includes incentive measures for young farmers.

– We aimed to reach out to young people, especially those starting production or inheriting agricultural farms from their parents, and significant support is planned for them, said Mr. Sc. Pero Janjić, advisor to the Minister in the Federal Ministry of Agriculture, Water Management, and Forestry.

A very interesting and practical lecture on vegetable production in protected areas was delivered by Prof. Dr. Omer Kurtović and Prof. Dr. Marko Ivanković.

Turistička infrastruktura temelj održivog turizma u TK

Na 51. Međunarodnom sajmu poljoprivrede i prehrambene industrije održana su naučno-stručna predavanja iz više oblasti. "Razvoj turističke infrastrukture kao temelj održivog turizma u Tuzlanskom kantonu" tema je o kojoj je govorio prof. dr. Bahrija Umihanić.

Turistička infrastruktura u Tuzlanskom kantonu se ocjenjuje kao nerazvijenom, ali postoje značajne mogućnosti za njeno poboljšanje. Poboljšanje će se dogoditi najprije kroz realizaciju mjera iz Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona za period od 2024. do 2029. godine, rečeno je u Gradačcu.

- Razvoj i unapređenje ove infrastrukture predstavlja temelj za razvoj turizma, jer omogućava kreiranje kvalitetnog turističkog proizvoda koji može zadovoljiti potrebe i očekivanja modernih turista. Tuzlanski kanton, sa svojim prirodnim ljepotama, kulturno-historijskim naslijeđem i bogatom tradicijom, ima ogroman potencijal za razvoj različitih oblika turizma. Međutim, da bismo iskoristili taj potencijal, neophodno je kontinuirano raditi na unapređenju i razvoju turističke infrastrukture, što će omogućiti održivi rast i razvoj turizma, povećanje konkurentnosti turističkog sektora i stvaranje novih radnih mesta, smatra prof. dr. Bahrija Umihanić.

Strategijom je predviđeno izdvajanje oko 26 miliona maraka i to bi trebalo osigurati bolje kulturne sadržaje, puteve i drugu infrastrukturu na turističkim destinacijama. Neophodno je raditi na osposobljavanju mladih ljudi kako bi mogli pružiti kvalitetnu uslugu jer i od njih zavisi ukupan turistički doživljaj i dojam za posjetioce.

Na kraju je istaknuto kako se ova tema nameće kao neophodna za kreiranje atraktivne i konkurentne turističke ponude koja će privući veći broj posjetilaca i generirati veće prihode.

Tourism Infrastructure as the Foundation of Sustainable Tourism in Tuzla Canton

At the 51st International Fair of Agriculture and Food Industry, a series of academic and professional lectures were held across various fields. One of the topics discussed was "The Development of Tourism Infrastructure as the Foundation of Sustainable Tourism in Tuzla Canton", presented by Prof. Dr. Bahrija Umihanić.

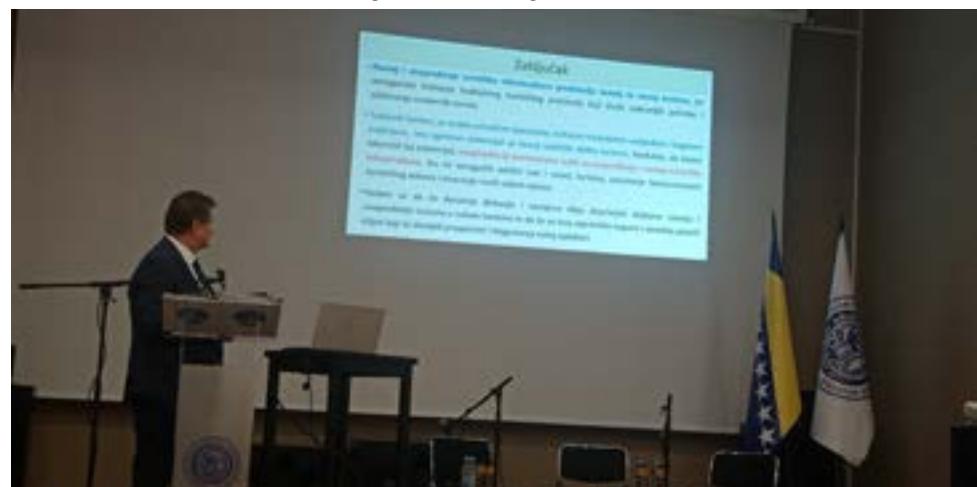
Tourism infrastructure in Tuzla Canton is currently assessed as underdeveloped; however, there are significant opportunities for improvement. This improvement is expected to take place primarily

through the implementation of the Tourism Development Strategy of Tuzla Canton for the period 2024–2029, as was highlighted during the event in Gradačac.

"The development and enhancement of tourism infrastructure represent the cornerstone for tourism growth, as it enables the creation of a high-quality tourism product capable of meeting the needs and expectations of modern travelers. Tuzla Canton, with its natural beauty, cultural and historical heritage, and rich traditions, holds vast potential for the development of various forms of tourism. However, to realize this potential, it is essential to continuously invest in and improve tourism infrastructure. This will facilitate sustainable tourism growth, enhance the competitiveness of the tourism sector, and generate new employment opportunities," emphasized Prof. Dr. Bahrija Umihanić.

The Strategy envisions an allocation of around 26 million BAM, which should provide better cultural content, improved roads, and other infrastructure at tourist destinations. It is also crucial to invest in training young people so they can deliver high-quality services, as the overall tourist experience and impressions of visitors largely depend on them.

In conclusion, it was underlined that this topic is essential for the creation of an attractive and competitive tourism offer, which will attract more visitors and generate higher revenues.

Izazovi i inovacije u voćarskoj proizvodnji

Nakon otvaranja 51. Sajma šljive održano je stručno predavanje Poljoprivredno-prehrambenog fakulteta iz Sarajeva. Prisutne je pozdravio prof. dr. Muhamed Brka, dekan Poljoprivredno-prehrambenog fakulteta i govorio o transferu znanja i temama koje će biti prezentovane na gradačačkom Sajmu šljive 2024. godine.

Prva tema predavanja bila je 'Izazovi i inovacije u voćarskoj proizvodnji'. O ovoj temi govorila je prof. dr. Pakeza Drkenda, istakavši kako zaštita vodnih izvora i domaća proizvodnja hrane trebaju biti strateški prioriteti za svaku državu.

Bosna i Hercegovina je teško usporediva sa razvijenim EU državama u pogledu intenziteta voćarstva, ima problema i u zaštiti, postojanosti prinosa i rashladnoj infrastrukturi.

- Važan pokazatelj je stopa samodostatnosti, koja je u opadanju zbog promjena u poljoprivrednim površinama i nepovoljnih klimatskih uslova u posljednjem desetljeću. Savremena proizvodnja hrane se suočava sa mnogobrojnim izazovima poput klimatskih promjena, pojave novih štetnika i bolesti, često uzrokovana globalizacijom i

promjenama u klimi. Cijene voća, konkurenčija na tržištu, nedovoljna infrastruktura za uzgoj skladištenje, hlađenje i transport voća, nedostatak kvalificirane radne snage i visoki troškovi rada, sve su to izazovi sa kojima se susreću poljoprivrednici, rekla je prof. Pakeza Drkenda.

Primjena dronova, pametnih senzora, uvođenje novih tehnologija i biotehnologije može biti skupo i zahtijevati educiranje proizvođača i javnosti o prednostima i sigurnosti ovih tehnologija. Naša zemlja je potpisala *Green deal* sa Evropskom unijom i najveći dio tih obaveza koje moramo ispuniti do 2030. godine se odnosi na smanjenu upotrebu pesticida.

- Ali osim toga, za naše farmere i primjena aminokiselina predstavlja inovaciju. Biljke su ove godine bile u užasnom stresu. Zamolila bih da kaolinskom glinom da istretiraju listove, aminokiselinama, preparatima na bazi prolina ili nečega drugoga da pomognu da prežive taj stres. Primjena mikrohranjiva koja su lakše pristupačna biljci. Treba koristiti dostignuća klasične i standardne agrotehnike, kaže profesorica sa Poljoprivredno-prehrabrenog fakulteta u Sarajevu.

- Trebamo se fokusirati da ovo bosansko voćarstvo bude prepoznatljivo po kvalitetu. Jer mi kvalitetom možemo konkurisati. Ali za to nam treba pomoći i države, trebaju nam ciljana istraživanja, uključivanje mladih ljudi, fondova za apliciranja. Neophodno je da ljudi kako se u bilo kojoj modernoj proizvodnji, bila poljoprivreda ili drugo, mora ići multidisciplinarno. Ne može više samo poljoprivredna struka rješavati problem u poljoprivredi. Tu se moraju uključiti i ekonomisti i informatičari da bi smo ove izazove koji nam stoje mogli uspješno rješavati, kaže prof. Pakeza Drkenda.

Istiće kako moramo ići i u urbanu poljoprivredu i iskoristiti sve resurse kako bi mogli proizvesti dovoljno hrane za predstojeću populaciju stanovništva na planeti Zemlji.

- Prognoze su da će nas do 2050. godine biti od devet do deset milijardi. A u ovom trenutku mi ostavljamo ekološki otisak gdje nam treba jedna i po planeta da bi smo imali za sve naše potrebe. Mora se ići ka tim inovacijama i iskoristivosti svega. Koliko god to sada

skupo izgledalo, budućnost je takva da ćemo morati posezati za skupim rješenjima da bi smo imali dovoljno hrane. Te promjene idu brže nego smo očekivali. Moramo iskoristiti naše prednosti. Pristupiti novoj rejonizaciji zbog promjena koja se desila u klimi. To možemo prikupljanjem svih podataka. Za to nam je potrebna informatizacija i agronomi koji unose te podatke. Rješenje vidim u kompetencijskim centrima koji će raditi na realizaciji zajedničkih projekata imajući u vidu zajednički interes ali i rješavati lokalne probleme i preko kojih će se realizovati strategije, smatra prof.dr. Pakeza Drkenda.

Challenges and Innovations in Fruit Production

Following the opening of the 51st Plum Fair, an expert lecture was held by the Faculty of Agriculture and Food Sciences at the University of Sarajevo. The attendees were welcomed by Prof. Dr. Muhamed Brka, Dean of the Faculty, who spoke about knowledge transfer and the topics to be presented at the 2024 Gradačac Plum Fair.

The first lecture was titled "Challenges and Innovations in Fruit Production" and was delivered by Prof. Dr. Pakeza Drkenda, who emphasized that protecting water resources and supporting domestic food production should be strategic priorities for every country.

She pointed out that Bosnia and Herzegovina is difficult to compare with developed EU countries in terms of the intensity of fruit production, and that it faces challenges related to crop protection, yield consistency, and cooling infrastructure.

"An important indicator is the self-sufficiency rate, which has been declining due to changes in agricultural land use and unfavorable climatic conditions in the past decade. Modern food production faces numerous challenges such as climate change, the emergence of new pests and diseases—often caused by globalization and climate shifts. Fruit prices, market competition, insufficient infrastructure for cultivation, storage, cooling and transport, a shortage of skilled labor, and high labor costs—all present significant challenges for farmers," said Prof. Drkenda.

She stressed that the use of drones, smart sensors, new technologies, and biotechnology can be expensive and requires education of both producers and the public about the benefits and safety of these technologies. Bosnia and Herzegovina has signed the Green Deal with the European Union, and a large portion of the obligations to be met by 2030 relates to reducing pesticide use.

"But beyond that, even the use of amino acids is considered innovative for our farmers. This year, plants have been under extreme stress. I urge producers to treat leaves with kaolin clay, amino acids, proline-based products, or others that can help plants survive such stress. The application of micro-nutrients that are more accessible to the plant is also essential. We need to rely on both classical and standard agro-techniques," stated the professor from the Faculty of Agriculture and Food Sciences in Sarajevo.

She emphasized that Bosnian fruit production must be recognized for its quality, as quality is where the country can compete. However, this requires state support, targeted research, involvement of young people, and access to funding programs.

"Like in any modern production system—whether agriculture or another sector—a multidisciplinary approach is necessary. Agricultural experts alone can no longer solve problems in agriculture. Economists and IT

specialists must also be involved in order to successfully address current challenges," said Prof. Drkenda.

She also highlighted the need to develop urban agriculture and to utilize all available resources to ensure sufficient food for the growing global population.

"Forecasts suggest that by 2050 the global population will reach 9 to 10 billion. At this moment, our ecological footprint is such that we would need one and a half Earths to meet our needs. We must move toward innovation and resource efficiency. No matter how expensive it may seem now, the future will require costly solutions to ensure adequate food supply. These changes are happening faster than we anticipated. We must capitalize on our strengths, consider new regionalization based on climate shifts, and collect data to support these adjustments. This requires digitalization and agronomists who will input that data."

She concluded by stating that the solution lies in competency centers, which would implement joint projects focused on shared interests while solving local problems and supporting the realization of long-term development strategies.

Komparativna prednost korištenja autohtonog voća u proizvodnji hrane sa dodatnom vrijednošću

Pitanje koje se postavlja je kako sprječiti negativan uticaj evidentnih klimatskih promjena na proizvodnju hrane. Smanjuje se proizvodnja hrane što na primjeru voća, krušaka i jabuka, pad proizvodnje je između 20 i 30 posto. Traže se alternativna rješenja kako povećati poljoprivrednu proizvodnju, kako imati proizvod koji će imati dodatnu vrijednost i istovremeno imati negativan uticaj na okoliš, istaknuto je na stručnom predavanju Poljoprivredno-prehrambenog fakulteta u Sarajevu tokom drugog dana 51. Sajma šljive u Gradačcu.

O komparativnoj prednosti korištenja autohtonog voća u proizvodnji hrane sa dodatnom vrijednošću govorila je prof. dr. Asima Akagić koji je vršila istraživanje sa prof. dr. Nerminom Spaho i kolegama iz Norveške, Slovenije i Hrvatske. Profesorica Akagić ističe da određene autohtone sorte imaju komparativnu prednost u odnosu na komercijalne sorte i po svom hemijskom sastavu ali i po senzornim osobinama.

- Mi već niz godina radimo na očuvanju ovog našeg vrijednog genofonda voća autohtonih sorti jabuke i kruške gdje smo analizirali preko 50 sorti iz naših kolekcionih zasada u Špionici kod Srebrenika i u Gorazdu. Pored naučnika iz Bosne i Hercegovine istraživanje su radili i njihove kolege iz Hrvatske, Slovenije i Norveške. I ono što je interesantno generalno je da autohtone sorte ovih voćaka predstavljaju vrijedan materijal za očuvanje biodiverziteta. Evidentno je narušavanje biodiverziteta jer se favoziraju kultivari koji su široko adaptivni i koji zahtijevaju velike količine sredstava za zaštitu, sredstava za ishranu, a manje bogatog nutritivnog sastava, manje izraženih senzornih karakteristika. Dok su, upravo, tradicionalni kultivari ovih voćaka adaptibilni na okolišne uslove uzgoja, na klimatske zemljишne uslove, tolerantni na bolesti štetočine, te je potrebno manje zaštitnih sredstava. A s druge strane, što je jako važno, senzorno su prihvatljiviji za potrošače, rekla je profesorica Akagić.

Kako je istaknuto, korištenje autohtonog voća u proizvodnji hrane i pića ima nekoliko ključnih prednosti i važnosti: unikatni okusi i mirisi proizvoda, kvalitet i nutritivna vrijednost, podrška lokalnoj poljoprivredi, očuvanje biološke raznolikosti, održivost i ekološki aspekti.

Zbog toga, korištenje autohtonih sorata voća u proizvodnji voćnih proizvoda postaje dobar osnov za diferencijaciju proizvoda na tržištu. Ovo je posebno relevantno u kontekstu Bosne i Hercegovine, gdje postoji bogata bioraznolikost voća koja može biti ključna za razvoj visokokvalitetnih proizvoda poput sokova, džemova, voćnih rakija i drugih proizvoda.

Korištenje autohtonog voća u proizvodnji voćnih prerađevina, podržava i održivi razvoj poljoprivrede i čuva prirodne resurse. To može biti ključno za stvaranje visokokvalitetnih proizvoda koji odražavaju lokalnu kulturu i tradiciju.

Comparative Advantage of Using Indigenous Fruit in the Production of Value-Added Food

A key question being raised is how to mitigate the negative impact of evident climate change on food production. Food production is decreasing, and in the case of fruit such as pears and apples, yields have dropped by 20 to 30 percent. Alternative solutions are being sought to increase agricultural production, to develop products with added value while also reducing the negative impact on the environment. This was highlighted during a professional lecture at the Faculty of Agricultural and Food Sciences in Sarajevo on the second day of the 51st Plum Fair in Gradačac.

The comparative advantage of using indigenous fruit varieties in the production of value-added food products was discussed by Professor Dr. Asima Akagić, who conducted research in collaboration with Professor Dr. Nermin Spaho and colleagues from Norway, Slovenia, and Croatia. Professor Akagić emphasized that certain indigenous varieties have a comparative advantage over commercial ones, not only in terms of their chemical composition but also their sensory characteristics.

"For years, we have been working on preserving our valuable genetic resources of indigenous apple and pear varieties. We have analyzed over 50 varieties from our collection orchards in Špinonica near Srebrenik and in Goražde. In addition to scientists from Bosnia and

Herzegovina, researchers from Croatia, Slovenia, and Norway also participated in the study. What is particularly interesting is that these indigenous fruit varieties represent valuable material for the preservation of biodiversity. Biodiversity is evidently being disrupted as favor is given to widely adaptable cultivars that require large amounts of protective agents and fertilizers, yet have lower nutritional value and less pronounced sensory qualities. In contrast, traditional cultivars are better adapted to local environmental and soil conditions, show greater tolerance to pests and diseases, and require fewer chemical inputs. Moreover, and very importantly, they are more appealing to consumers in terms of taste and aroma," said Professor Akagić.

As emphasized, using indigenous fruit in the production of food and beverages brings several key advantages: unique flavors and aromas, high quality and nutritional value, support for local agriculture, preservation of biological diversity, and environmental sustainability.

Therefore, the use of indigenous fruit varieties in the production of fruit-based products provides a strong foundation for product differentiation in the market. This is especially relevant in the context of Bosnia and Herzegovina, where there is a rich fruit biodiversity that can be crucial for the development of high-quality products such as juices, jams, fruit brandies, and other specialty items.

Utilizing indigenous fruit varieties in food processing also supports the sustainable development of agriculture and helps preserve natural resources. This approach is essential for creating high-quality products that reflect local culture and tradition.

Na Sajmu šljive govoreno o najčešćim greškama u proizvodnji vina

Imajući u vidu da se na područjima Srednje i Sjeverne Bosne sada nalazi nekoliko desetina hektara vinograda zasađenih vinskim sortama grožđa te da se čini da postoji rast interesa za ulazak u svijet proizvodnje vina, organizatori 51. Sajma šljive i Popljoprivredno-prehrambeni fakultet u Sarajevu organizovali su predavanje s ciljem da za sada malim vinarima, a posebno vinarima početnicima ukažu na osnove tehnologija najrasprostranjenijih mirnih bijelih i crvenih vina. Predavanje na temu "Elementi standardne tehnologije mirnih vina i češće greške u proizvodnji vina" održao je prof. dr. Milenko Blesić.

- Posebno je važno da se mikro, malim i vinarima početnicima, kakvih je u Bosni i najviše, kroz prikaze osnovnih tehnoloških tokova ukaže na u praksi potvrđene najčešće greške u proizvodnji vina koje rezultiraju ili vinom lošeg kvaliteta ili upropastavanjem sredstava i truda uloženih u proizvodnju grožđa i njegovu namjeravanu preradu u vino rekao je prof.dr. Milenko Blesić.

Prezentacija je pravljena da se kod ljudi probudi interes za ulazak u vinogradarstvo. I da znaju šta ih čeka u vinarstvu.

- Prva greška je da se ljudi precijene jer vinogradarstvo je skupe, traži značajna početna ulaganja. Po današnjim cijenama hektar vinograda ne možete podići bez 60 hiljada maraka i onda prvih četiri pet godina samo ulažete čekajući prvi rod. Kada već imate svoje grožđe onda morate da odlučite šta sa njim. Ako idete u proizvodnju vina, to je jako teško napraviti, teško se probiti jer je konkurenca ogromna pored velikog broja vinograda i vinorodnih područja. Tako da o tom treba voditi računa, kaže profesor Blesić.

Preporučuje da se mali vinogradari organizuju i zajedno edukuju. Jer greške se najčešće dešavaju u procjeni ulaganja i podcjenjivanju procesa vinarstva.

- Ljudi ne mjere, neće uzeti par instrumenata, i onda imaju problem sa viškom šećera, ili nešto drugo. Nažalost, higijena nam je težak problem. Mrsko nam je oprati, očistiti. Kada uđete u vinariju i osjetite sirće odmah nije dobro. A otvaraju nam se sjajne mogućnosti kroz ruralni razvoj i vinski turizam. Turisti vam dođu, imate neku sobicu gdje mogu probati vaša vina, prodajete na vratima. Ne može bolje. Ako se uvežete sa lokalnim restoranima to može biti super posao. Ali ne možete turiste dočekati a da vam vinski podrum miriše na sirće, upozorava profesor sa Poljoprivredno-prehrambenog fakulteta u Sarajevu.

Osim malih vinar i vinar početnika predavanju su prisustvovali i predstavnici vinarija.

- Uvijek korisno predavanje za nas vinare koji se bavimo profesionalno time. Sajam je bio prilika da čujemo savjete i iskoristimo mogućnost da čujemo profesora koji ima i teoretskog i praktičnog znanja. Iako se mi profesionalno bavimo proizvodnjom vina uvijek je dobro čuti nešto novo ali i podsjetiti se na neke greške i primijeniti u našoj praksi. Potrebna je oprema i ne možete bez znanja, ali za neke male kućne potrebe svako može da primjeni, rekla je Bojana Jovičević, tehnolog u Vinariji Pajić.

Common Mistakes in Wine Production Discussed at the Plum Fair

Given that several dozen hectares of vineyards planted with wine grape varieties are now located in the regions of Central and Northern Bosnia—and that interest in entering the world of winemaking appears to be growing—the organizers of the 51st Plum Fair and the Faculty of Agriculture and Food Sciences in Sarajevo held a lecture aimed at small-scale winemakers, particularly beginners. The goal was to introduce them to the basic technologies used in the production of the most common still white and red wines. The lecture, titled “Elements of Standard Still Wine Technology and Common Mistakes in Wine Production,” was delivered by Prof. Dr. Milenko Blesić.

“It is especially important that micro, small, and beginner winemakers—who are the majority in Bosnia—are made aware of the most common, practice-proven mistakes in wine production. These mistakes often lead to poor-quality wines or the loss of time, effort, and resources invested in grape cultivation and intended wine production,” said Prof. Dr. Blesić.

The presentation aimed to spark interest in viticulture and prepare aspiring winemakers for the realities of the profession.

“The first mistake people make is overestimating themselves. Viticulture is expensive and requires substantial initial investment. At current prices, establishing a vineyard costs no less than 60,000 BAM per hectare, and for the first four to five years, you’re investing without any return while waiting for the first yield. Once you have your own grapes, you then need to decide what to do with them. If you choose to make wine, that’s a challenging path—it’s hard to break through because the competition is fierce, with many vineyards and wine-producing regions. That’s something people should seriously consider,” said Prof. Blesić.

He recommends that small vineyard owners organize and educate themselves together, as mistakes often stem from underestimating

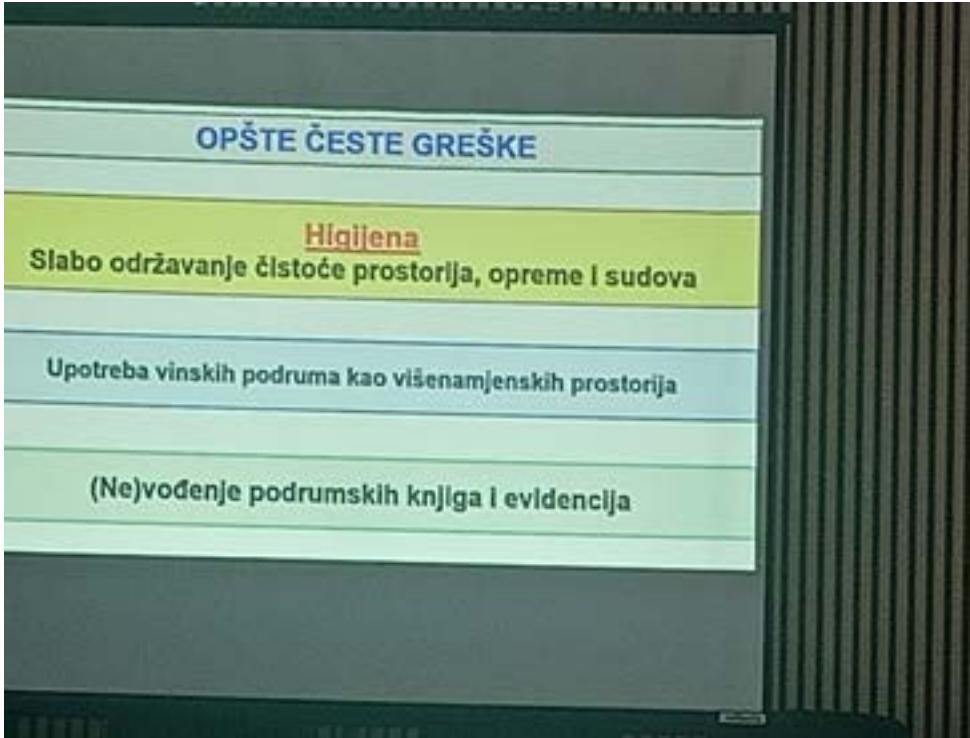
the complexity and cost of winemaking.

“People don’t measure anything. They won’t invest in a few basic instruments, and then they run into problems like excess sugar or other issues. Unfortunately, hygiene is also a serious problem. People avoid cleaning. If you walk into a winery and smell vinegar, that’s a bad sign right away. Yet there are excellent opportunities ahead through rural development and wine tourism. Tourists will come, you can have a small tasting room where they can sample your wines, and you sell directly on-site. It doesn’t get better than that. If you partner with local restaurants, it can become a great business. But you can’t welcome tourists if your wine cellar smells like vinegar,” warned the professor from the Faculty of Agriculture and Food Sciences in Sarajevo.

In addition to small and beginner winemakers, the lecture was also attended by representatives of established wineries.

“It’s always a useful lecture for us who work professionally in winemaking. The fair was a great opportunity to hear valuable advice from a professor who has both theoretical and practical knowledge. Even though we’re professionals, it’s always helpful to learn something

new or be reminded of common mistakes we can correct in our own practice. You need proper equipment and knowledge, but for small-scale household needs, anyone can apply the basics," said Bojana Jovičević, a technologist at Pajić Winery.

Na Sajmu šljive govoreno o modernim pristupima u uzgoju i zaštiti šljive

Na 51. međunarodnom sajmu poljoprivrede i prehrambene industrije - Sajmu šljive u Gradačcu održano je niz okruglih stolova, kolektivnih izložbi i prezentacija programa iz područja poljoprivrede i poduzetništva. Kao i do sada, poljoprivredni proizvođači imali su priliku da saznaju koja su to najnovija naučna dostignuća i kako ih primijeniti na našem području.

Neizostavno na gradačačkom sajmu posebna pažnja se poklanja najnovijim dostignućima i modernim pristupima u uzgoju i zaštiti šljive.

- Na prezentaciji o modernim pristupima u zaštiti šljive će se napraviti osvrt na nove zakonske regulative u polju fitofarmaceutskih sredstava i primjenu mikrobioloških preparata, a ujedno će se predstaviti moderni pristupi u zaštiti biljaka koji se mogu koristiti u Bosni i Hercegovini, najavio je prof. dr. Muhamed Brka, dekan Poljoprivredno-prehrambenog fakulteta u Sarajevu

Doc. dr. Arnela Okić u svom predavanju obuhvatila je širok spektar aktivnosti od primjene mikrobioloških preparata do digitalnih rješenja, od novih zakonskih regulativa, preko biofungicida do primjene dronova za detekciju biljnih bolesti.

- Mjerači zaštite biljaka kakve ih poznajemo se mijenjaju. Sve veći broj dobro poznatih aktivnih materija se povlači sa tržišta, a zamjenjuje se sa mikrobiološkim preparatima. A uporedo s tim, uslijed klimatskih promjena, dolazi do pojave novih biljnih bolesti i štetočina, rekla je doc. dr. Arnela Okić.

Poljoprivredno-prehrabreni fakultet Univerziteta u Sarajevu godinama sa stručne strane prati ovaj sajam i od početka je oslonac organizatorima najstarije specijalizovane manifestacije u Bosni i Hercegovini.

Modern Approaches to Plum Cultivation and Protection Presented at the Plum Fair

At the 51st International Fair of Agriculture and Food Industry – the Plum Fair in Gradačac – a series of round tables, collective exhibitions, and program presentations in the fields of agriculture and entrepreneurship were held. As in previous years, agricultural producers had the opportunity to learn about the latest scientific advancements and how to apply them in our region.

A distinctive feature of the Gradačac fair is its strong focus on the latest achievements and modern approaches in plum cultivation and protection.

"During the presentation on modern approaches to plum protection, we will reflect on new legal regulations in the field of plant protection products and the application of microbiological agents. At the same time, we will present innovative plant protection methods that can be implemented in Bosnia and Herzegovina," announced Prof. Dr. Muhamed Brka, Dean of the Faculty of Agriculture and Food Sciences in Sarajevo.

Assistant Professor Dr. Arnela Okić, in her lecture, covered a broad range of topics – from the use of microbiological products and digital solutions, to new legal regulations, biofungicides, and the use of drones for detecting plant diseases.

"Plant protection measures, as we know them, are changing. An increasing number of well-known active substances are being withdrawn from the market and replaced by microbiological agents. At the same time, due to climate change, we are witnessing the emergence of new plant diseases and pests," stated Assistant Professor Dr. Arnela Okić.

The Faculty of Agriculture and Food Sciences at the University of Sarajevo has been professionally supporting this fair for many years and has served as a key partner to the organizers of the oldest specialized event of its kind in Bosnia and Herzegovina from the very beginning.

Dronovi kao pomoć poljoprivrednicima

Sajam šljive u Gradačcu bio je prilika da se osim naučnih prezentuju i nova tehnološka dostignuća u oblasti poljoprivrede. Sarajevska firma diVision Agro, koja se bavi digitalizacijom poljoprivrede, i na 51. Sajmu šljive predstavila je nova, brža i praktičnija rješenja za poljoprivredne proizvođače.

Najviše pažnje privukao je dron koji služi za primjenu fitofarmaceutskih sredstava i posjeduje tank za raspršivanje mineralnih materija kao i srednjih do sitnih sjemena. Može se koristiti za tretmane oprasivanja kada se biljke nalaze u toj fenofazi. Ovaj dron povećava efikasnost gazdinstva ili farme do 30 posto u primjeni tretmana u odnosu na ostale traktore, prskalice, malčere i atomzere koji su sada dostupni.

Na Sajmu šljive predstavljena je robotska kosačica specijalno namijenjena za malčiranje upravlјana daljinskim upravljačem ili navođena GPS, zavisno od modela, za košenje parkovskih površina, nagiba i solarnih farmi. Kako bi olakšali rad farmerima u pondi su meteorološke stanice i senzori za pametnu poljoprivredu, led svjetla za unutrašnji uzgoj i on-line platforma AgroMonitor.

Ova tehnološka dostignuća u budućnosti će biti veoma značajna zbog nedostatka radne snage i slabljenja interesa za bavljenje agrarom.

98

Drones as an Aid to Farmers

The Plum Fair in Gradačac was not only an opportunity for scientific discussions but also a platform to showcase new technological advancements in agriculture. The Sarajevo-based company diVision Agro, specializing in the digitalization of agriculture, presented faster and more practical solutions for agricultural producers at the 51st Plum Fair.

The centerpiece of attention was a drone designed for the application of phytopharmaceutical agents. It features a tank for spraying mineral substances as well as medium to fine seeds. This drone can also be used for pollination treatments during the appropriate plant growth phases. Compared to conventional equipment such as tractors, sprayers, mulchers, and atomizers, this drone increases the efficiency of a farm by up to 30% in the application of treatments.

Also presented at the fair was a robotic mower, specifically intended for mulching. Operated via remote control or GPS navigation (depending on the model), it is ideal for mowing park areas, slopes, and solar farms. To further ease the work of farmers, the company offers weather stations and smart agriculture sensors, LED grow lights for indoor cultivation, and an online platform called AgroMonitor.

These technological innovations are expected to play a crucial role in the future, particularly due to labor shortages and the declining interest in agricultural professions.

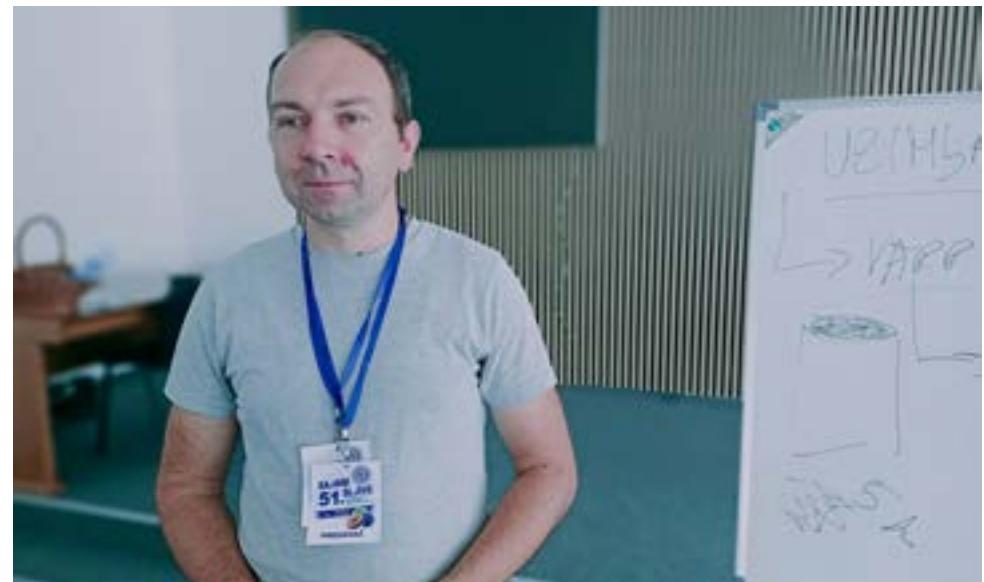

99

Održan 7. Međunarodni sajam pčelarstva "Gradačac 2024"

Na 51. Sajmu šljive, kao podsajamska manifestacija, održan je 7. Međunarodni sajam pčelarstva „Gradačac 2024“. Organizator je bilo Udruženje pčelara „Pčela“ Gradačac.

U četiri dana sajma predstavilo oko 20 izlagača iz Bosne i Hercegovine i susjednih država, sa medom i pčelinjim proizvodima. Kao i prethodnih godina održano je stručno predavanje na temu pripreme pčelinjih zajednica za uzimljavanje. Predavanje predavač je bio pčelar praktičar Adnan Kunić iz Visokog.

- Pčelarstvom se bavim 15 godina i uzimljavanje pčela je jedna od najbitnijih funkcija, kao preduslov za uspješnu sljedeću sezonu. Najbitnije je očistiti pčele od nametnika i pripremiti im zimnicu na odgovarajući način. Jer uzimljavanje pčela nije isto na svim nadmorskim visinama, na svim geografskim lokacijama. Ove godine poseban problem nam je suša i to predstavlja veliki izazov za pčelare, rekao je Adnan Kunić.

The 7th International Beekeeping Fair "Gradačac 2024" Held

As part of the 51st Plum Fair, the 7th International Beekeeping Fair "Gradačac 2024" was organized as a supporting event. The fair was hosted by the Beekeepers' Association "Pčela" Gradačac.

Over the four days of the fair, around 20 exhibitors from Bosnia and Herzegovina and neighboring countries showcased honey and other bee products. As in previous years, a professional lecture was held, focusing on the preparation of bee colonies for overwintering. The speaker was Adnan Kunić, an experienced beekeeper from Visoko.

"I've been a beekeeper for 15 years, and overwintering is one of the most crucial aspects for ensuring a successful season ahead. The key is to rid the bees of parasites and provide appropriate winter supplies. Overwintering differs depending on altitude and geographic location. This year, drought has been a particular challenge for beekeepers," said Adnan Kunić.

Uručeni pehari i priznanja za najkvalitetniji med 7. sajma pčelarstva

Na Sedmom međunarodnom sajmu pčelarstva u organizaciji Udruženja pčelara "Pčela" Gradačac, dodijeljena su priznanja i medalje za kvalitet ocjenjenih medova. Uručeno je 138 medalja i dodijeljeni pehari za najkvalitetniji med u kategoriji bagem, livada, cvjetni, medljika i lipa.

Za najkvalitetniji med Međunarodnog sajma pčelarstva „Gradačac 2024“ proglašen je Medljika koji je dostavio pčelar Fehid Ćurić iz Nove Gorice u Sloveniji i član Udruženja pčelara "Lipa" Gračanica.

- Dolazim iz Nove Gorice, to je primorski dio. Pčelarim već sedam godina i pehar pokazuje da dobro radim i kvalitetno edukujem, jer bez stalne edukacije nema ni kvalitetnog pčelarenja, rekao je Fehid Ćurić.

Zoran Matkić iz Gradačca ima najkvalitetniji cvjetni meda a Enes Bahtić iz Sanskog Mosta bagremov med. Pehar za najkvalitetniji lipov med uručen je Seadu Jašareviću iz Gradačca a Rasimu Mujiću za med Livada.

Uzorci meda dostavljeni su od pčelara sa područja meda iz Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Srbije, Crne Gore, Slovenije i Republike Turske. Hemisna analiza dostavljenih uzorka vršena je na Tehnološkom fakultetu Univerziteta u Tuzli a senzornu analizu je uradila komisija Udruženja "Pčela".

- Značaj sajma pčelarstva je promocija pčelarskih proizvoda i da se posjetioci sajma, ali i naši sugrađani upoznaju sa upotrebom i konzumacijom pčelarskih proizvoda. Imali smo i stručno predavanje o uzimljavanju pčelinjih zajednica a kao kruna ovogodišnje manifestacije bilo je uručenje pehara, certifikata i medalja za kvalitet, rekao je predsjednik Udruženja pčelara "Pčela" Gradačac Mirsad Delibašić.

Sedmi međunarodni sajam pčelarstva u Gradačcu je podsajamska manifestacija 51. Sajma šljive koji se održavao od 28. do 31. avgusta.

Trophies and Awards Presented for the Best Honey at the 7th Beekeeping Fair

At the 7th International Beekeeping Fair organized by the Beekeepers' Association "Pčela" Gradačac, awards and medals were presented for the quality of evaluated honey samples. A total of 138 medals were awarded, and trophies were presented for the best honey in the categories of acacia, meadow, floral, honeydew, and linden.

The award for the highest-quality honey at the "Gradačac 2024" International Beekeeping Fair went to the honeydew honey submitted by Fehid Ćurić, a beekeeper from Nova Gorica, Slovenia, and a member of the "Lipa" Beekeepers' Association in Gračanica.

"I come from Nova Gorica, which is in the coastal region. I've been beekeeping for seven years, and this trophy shows that I am doing good work and investing in quality education—because without continuous learning, there can be no quality beekeeping," said Fehid Ćurić.

Zoran Matkić from Gradačac received the award for the best floral honey, while Enes Bahtić from Sanski Most won for his acacia honey.

The trophy for the best linden honey was presented to Sead Jašarević from Gradačac, and Rasim Mujić received the award for meadow honey.

Honey samples were submitted by beekeepers from Bosnia and Herzegovina, Croatia, Serbia, Montenegro, Slovenia, and the Republic of Türkiye. Chemical analysis of the submitted samples was conducted at the Faculty of Technology, University of Tuzla, while sensory evaluation was performed by a commission from the "Pčela" Association.

"The importance of the beekeeping fair lies in promoting beekeeping products and raising awareness among visitors and locals about their use and consumption. We also held a professional lecture on overwintering bee colonies, and the highlight of this year's event was the awarding of trophies, certificates, and medals for quality," said Mirsad Delibašić, President of the Beekeepers' Association "Pčela" Gradačac.

The 7th International Beekeeping Fair in Gradačac was held as a satellite event of the 51st Plum Fair, which took place from August 28 to 31.

Delegacija njemačkog grada Karlsruue u posjeti Gradačcu i Sajmu šljive

Sajam šljive u Gradačcu predstavlja svojevrsnu platformu za uspostavljanje poslovnih odnosa, razmjenu iskustava i saradnje lokalnih zajednica. Tim povodom u gradskoj upravi Gradačac je organizovan sastanak sa delegacijom njemačkog grada Karlsruue (Karlsruhe), koja boravi na 51. međunarodnom sajmu poljoprivrede i prehrambene industrije.

Tokom susreta bilo je riječi o komunalnoj politici, stanogradnji i infrastrukturnim razvojnim planovima, kulturnoj saradnji i saradnji lokalnih zajednica.

Predstavljajući Gradačac kao dimančnu sredinu, gradonačelnik Edis Dervišagić izrazio je nadu u buduću trajniju saradnju.

- Ovo je potvrda da se u okviru sajamskih dana otvara niz mogućnosti koje se prvih dana i ne planiraju. Vrlo je važno da smo danas uspostavili direktne kontakte, da smo dogovorili određene aktivnosti u smislu saradnje između određenih službi gradova i vjerujem da ćemo u narednom periodu identifikovati adekvatne ciljeve naše buduće saradnje, kazao je gradonačelnik Dervišagić.

Izraženo je interesovanje za saradnju s obje strane koja bi najprije trebala osigurati uslove za kontakte i predstavljanje privrednih subjekata, što bi se potom širilo i podrazumijevalo uključivanje partnerskog grada Direna (Düren) u Njemačkoj.

Šansa za povezivanje je u građevinarstvu i poljoprivredi jer su to oblasti gdje bi se otvorila mogućnost uvezivanja privrednika uz podršku i saradnju gradova Gradačca, Direna i Karlsruea.

- Impresioniran sam Sajmom šljive, vašim ljudima i vezom koja se stvara ovdje u Gradačcu, rekao je Martin Lenc (Lenz), gradonačelnik njemačkog grada Karlsruue.

Kako je istaknuto, ovi razgovori potvrđuju opravdanost organizovanja Međunarodnog sajma poljoprivrede i prehrambene industrije – Sajma šljive koji je osnovan 1969. godine i najstarija je specijalizovana sajamska manifestacija u Bosni i Hercegovini.

Delegation from the German city of Karlsruhe visits Gradačac and the Plum Fair

The Plum Fair in Gradačac serves as a unique platform for establishing business relations, exchanging experiences, and fostering cooperation between local communities. On this occasion, a meeting was held at the Gradačac City Administration with a delegation from the German city of Karlsruhe, visiting the 51st International Fair of Agriculture and Food Industry.

The meeting addressed topics such as municipal policies, housing construction, infrastructural development plans, cultural cooperation, and collaboration between local communities.

Presenting Gradačac as a dynamic environment, Mayor Edis Dervišagić expressed hope for lasting future cooperation.

– This confirms that during the fair days, a number of opportunities arise that were not initially planned. It is very important that we established direct contacts today, agreed on certain activities in terms of cooperation between specific city departments, and I believe that in the coming period we will identify appropriate goals for our future collaboration, said Mayor Dervišagić.

Both sides expressed interest in cooperation, initially aimed at facilitating contact and the presentation of economic entities, which would then expand to include the participation of the partner city of Düren in Germany.

Opportunities for connection lie in the construction and agricultural sectors, as these areas offer potential for linking businesses with the support and collaboration of the cities of Gradačac, Düren, and Karlsruhe.

– I am impressed by the Plum Fair, your people, and the connection being created here in Gradačac, said Martin Lenz, mayor of the German city of Karlsruhe.

As emphasized, these discussions confirm the importance of organizing the International Fair of Agriculture and Food Industry – Sajam šljive, which was established in 1969 and is the oldest specialized fair event in Bosnia and Herzegovina.

108

Organizatori zadovoljni realizacijom sajamskih sadržaja

Nakon što je u Gradačcu zatvoren 51. Međunarodni sajam poljoprivrede i prehrambene industrije - Sajam šljive, koji se održavao od 28. do 31. avgusta 2024. godine, organizatori su izjavili da su zadovoljni prezentacijom Gradačca i realizacijom planiranih sajamskih aktivnosti.

– Veoma smo zadovoljni jer sve planirane aktivnosti su realizovane. Posebno ističem stručna i naučna predavanja koja su bila veoma sadržajna i nadam se korisna za sve učesnike. Gradačac je krajem avgusta ponovo bio centar privrednih, naučnih, turističkih i kulturnih zbivanja u regionu. Imali smo brojne goste iz zemlje i inostranstva. Očekujemo uspostavljenje saradnje lokalnih uprava Gradačca i njemačkog grada Karlsruhe (Karlsruhe). Zahvaljujem se izlagačima, pokroviteljima, sponzorima i poslovnim partnerima bez čije podrške ne bi smo mogli organizovati ovaj privredno-turistički događaj u našem gradu, rekao je Amir Pašalić, voditelj Turističkog ureda u Gradačcu.

Na Sajmu šljive preovladavale su kolektivne izložbe a na štandovima su se predstavile renomorane kompanije u oblasti proizvodnje i prerade hrane, zaštitnih sredstava, mehanizacije i opreme, institucije i organizacije koje podržavaju razvoj agrara te bankrski sektor.

109

Grad Srebrenik, Opština Modriča, Općina Dobojski-Istok, Kanton Sarajevo
- Udruženje domaćih proizvođača i prodavača domaćih proizvoda
"Naše avlije" Sarajevo, Udruženje poslodavaca Brčko distrikta BiH,

Kantonalna privredna komora TK, Privredna komora USK, Turistička zajednica TK i brojna udruženja građana imali su priliku da predstave proizvode lokalnih proizvođača i prerađivača.

Na privrednim i naučno-stručnim skupovima istaknuta je važnost transfera znanja, inovacija i istraživanja u oblasti poljoprivrede, stvaranja mogućnosti konkurentnosti naših poljoprivrednika na inostranom tržištu. Govoreno je o klimatskim promjenama, komparativnim prednostima korištenja autohtonog voća, modernim

pristupima u zaštiti šljive. Prezentovane su nove zakonske regulative u polju fitofarmaceutskih sredstava i primjena mikrobioloških preparata, kao i moderni pristupi u zaštiti biljaka koji se mogu koristiti u Bosnji Hercegovini.

Ipak, vrijedi istaći da je ove godine u Gradačcu otkupljeno 3000 tona šljive koja je izvezena na inostrano tržište ili za industrijsku preradu. Na tradicionalnoj "Plavoj noći" uručene su zahvalnice otkupljivačima šljive sa područja Gradačca. Zahvalnice su uručene firmama: Bećejac, VIP-Sema, Agro Mujčinović, Mat-Trade, PMG VIP i Maočanka.

Za posjetoce je organizovan sadržajan kulturno-zabavni program, promocije, izložbe i koncerti.

Organizers Satisfied with the Realization of Fair Activities

Following the closing of the 51st International Fair of Agriculture and Food Industry – Plum Fair in Gradačac, held from August 28 to 31, 2024, the organizers expressed satisfaction with the overall presentation of Gradačac and the implementation of the planned fair activities.

"We are very pleased that all planned activities were successfully carried out. I would particularly highlight the professional and scientific lectures, which were rich in content and, I hope, useful for all participants. At the end of August, Gradačac once again became the regional center of economic, scientific, tourism, and cultural events. We hosted numerous guests from both Bosnia and Herzegovina and abroad. We also look forward to the establishment of cooperation between the local governments of Gradačac and the German city of Karlsruhe. I extend my sincere thanks to the exhibitors, sponsors, patrons, and business partners—without their support, we would not have been able to organize this economic and tourism event in our city," said Amir Pašalić, Head of the Tourism Office in Gradačac.

Collective exhibitions predominated at the Plum Fair, and the stands featured renowned companies from the food production and processing sectors, manufacturers of protective agents, machinery and equipment, as well as institutions and organizations that support agricultural development, including representatives of the banking sector.

The City of Srebrenik, Municipality of Modriča, Municipality of Doboj-Istok, Sarajevo Canton – Association of Domestic Producers and Sellers "Naše avlje" Sarajevo, Employers' Association of Brčko District BiH, Tuzla Canton Chamber of Commerce, Una-Sana Canton Chamber of Commerce, the Tourist Board of Tuzla Canton, and

112

numerous civic associations had the opportunity to present products from local producers and processors.

At the economic and expert gatherings, emphasis was placed on the importance of knowledge transfer, innovation, and research in agriculture, as well as creating opportunities for making our agricultural producers competitive in international markets. Topics included climate change, the comparative advantages of native fruit varieties, and modern approaches to plum protection. New legal regulations on phytopharmaceuticals and the application of microbiological products were presented, along with contemporary plant protection methods applicable in Bosnia and Herzegovina.

Of particular note this year was the purchase of 3,000 tons of plums in Gradačac, which were exported to foreign markets or used for industrial processing. At the traditional Plava noć (Blue Night) event, certificates of appreciation were awarded to plum buyers from the Gradačac area. The acknowledgments were presented to the companies: Bećejac, VIP-Sema, Agro Mujčinović, Mat-Trade, PMG VIP, and Maočanka.

A rich cultural-entertainment program, as well as various promotions, exhibitions, and concerts, were organized for visitors.

113

MEĐUNARODNI SAJAM POLJOPRIVREDE I PREHRAMBENE INDUSTRIJE
**SAJAM
52. ŠLJIVE**
MEĐUNARODNI SAJAM
POLJOPRIVREDE I
PREHRAMBENE INDUSTRIJE

Izlagaci
EXIBITORS

AGEL PACK PRO doo

Adresa: Industrijska zona bb, Brčko, BiH

Tel: +387 49 507 016

AGRAGOLD doo

Adresa: Industrijska br. 4, Brčko distrikt BiH

Tel: +387 49 220 560

Email: info.bih@agragold.com

AGREKS doo

Adresa: Nikole Tesle br. 39, Donji Žabar, BiH

Tel: +387 54 875 111

Email: office@agreks.org

Kontakt osoba: Nataša Kušlaković

Djelatnost: proizvodnja konzumnih jaja

AGROKALEM

Adresa: Murati bb, Srebrenik, BiH

Tel: +387 61 163 900

Kontakt osoba: Mehuljić Jusuf

AGROKLUB d.o.o.

Adresa: Sv.L.B.Mandića 157, 31000 Osijek, Hrvatska

Tel: +385 99 515 08 35

Email: mario@agroklub.com

Direktor: Mario Relatić

Djelatnost: Internet portali

AGROLIFE d.o.o.

Adresa: Mionica bb, Gradačac, BiH

Tel: +387 61 235 576

Email: info@agrolife.ba

Kontakt osoba: Emir Hećimović

Djelatnost: proizvodnja komposta za uzgoj šampinjona

AGRO KUKURUZOVIĆ d.o.o.

Adresa: Kerep bb, Gradačac, BiH

Tel: +387 61 672 209

Email: nedimkuki@hotmail.com

Direktor: Nedim Kukuruzović

Djelatnost: vele i maloprodaja pesticida

AGROTECH PMD d.o.o

Adresa: Stefana Dečanskog 319B, Bijeljina, BiH

Tel: +387 65 653 903

Email: jovana@agrotech.land

brano@agrotech.land

Djelatnost: trgovina na veliko poljoprivredne mehanizacije

AMARYLLIS HANDMADE

Adresa: Dobropolje 75, Tešanj, BiH

Tel: +387 62 388 455

Email: ddcaida@gmail.com

Kontakt osoba: Aida Dedić

ARONIJA OKANOVIĆ TUZLA

Adresa: Macinovci b.b, Gornja Tuzla, Bosnia and Herzegovina

Tel: +387 62 004 929

E-mail: aronija_okanovic@yahoo.com

ARTEMIS PLASTIK DAMLAMA SULAMA SISTEMLERİ

Adresa: Buca-Izmir-Turkiye

Tel: +90 232 227 48 10

Email: artemisplastiktr@gmail.com

ASA BANKA d.d. Sarajevo

Adresa: Trg Međunarodnog prijateljstva 25, Sarajevo, BiH

Email: ana.colaki@asabanka.ba

Kontakt osoba: Ana Colaki

AUTO SERVIS OMERČIĆ doo

Adresa: Hrgovi Donji 170, Gradačac, BiH

Tel: +387 35 868 505

Email: prodajavozila@asomercic.com

Kontakt osoba: Adnan Tokić

BANJA ILIDŽA centar za fizikalnu medicinu, rehabilitaciju i banjsko lijeчење

Adresa: Hazna bb, Gradačac, BiH

Tel: +387 35 852 300; 368 600

Email: banja.ilidza@bih.net.ba

Kontakt osoba: Nurija Selimović

BH TELECOM d.d. Sarajevo

Adresa: Franca Lehara 7, 71000 Sarajevo, BiH

Tel: +387 33 255 140 / 255 150

Fax: +387 33 221 111

Djelatnost: pružanje telekomunikacijskih usluga

u oblasti fiksne i mobilne telefonije

i prijenosa podataka

BILJE MED KURTOVIĆ

Adresa: Travnik

Tel: +387 61 627 124

Kontakt osoba: Halil Kurtović

BIMAL d.d.

Adresa: Bijeljinska br.9, Brčko, BiH

Tel: +387 49 514 080

Fax: +387 49 220 585

Email: info@bimal-group.com

BIRAT o.d.

Adresa: Abdurahmana Sirije 88, Sarajevo, BiH

Tel: +387 61 208 084

Email: rahman_babic@hotmail.com

Kontakt osoba: Rahman Babić

BIRO COMMERCE d.o.o.

Adresa: Bosanska bb, Odzak, BiH

Tel: +387 31 763 393, 761 225

Email: komercijala@birocommerce.com

Direktor: Goran Mastela

BOMS – EXPO

Adresa: Stjepan polje bb, Gračanica, BiH

Tel: +387 35 783 040

Email: info@bomsexpo.com

BORPLASTIKA EKO

Adresa: Aleja Alije Izetbegovića 31, Tuzla, BiH

Tel: +387 35 279 122

Email: office@borplastikaeko.ba

BOSNAPLOD d.o.o.

Adresa: Semberška bb, Brčko, BiH

Tel: +387 49 580 920

Fax: +387 49 580 921

BRIŽ d.o.o.

Adresa: Petra Kočića br.9, Brčko, BiH

Tel: +387 49 232 951

Fax: +387 49 213 905

BULIĆ LJEKOBILJE

Adresa: Sokolački put 223, Bihać, BiH

Tel: +387 61 849 523

Kontakt osoba: Semir Bulić

CENTAR ZA AKTIVNO STARENJE GRADAČAC

Adresa: Siniše Mlinarevića 5, Gradačac, BiH

Tel: +387 62 618 598

Email: ramiza.muftic@gmail.com

Kontakt osoba: Ramiza Muftić

CL DOMINATOR

Adresa: Njegoševa bb, Šamac, BiH
Tel: +387 65 019 015
Email: dijelovikombajneu@gmail.com
Kontakt osoba: Lazar Đekić
Djelatnost: poljoprivreda, trgovina

CLK INTERPROMET

Tel: +387 61 843 890
Kontakt osoba: Kakeš Almir

DIVISION AGRO doo

Adresa: Viteška 48, sarajevo, BiH
Tel: +387 62 237 702
Email: info@divisionagro.ba
Kontakt osoba: Merima Sadiković-Grahić

DIONIS LJUBNIČA doo

Adresa: Bulevar mira 16, Brčko, BiH
Tel: +387 49 490 144
Email: dionisljubnica@gmail.com

DMS TICARET

Adresa: Cumhunyet ibni sina Sk. No 7/2, Tire, Izmir, Turkiye
Tel: + 90 536 268 0291
Email: dmsticaret@gmail.com
Kontakt osoba: Murat Kuslu

DOGAL Kimyevi Maddeler ve Zirai İlaçlar San. ve Tizh.

Adresa: Toplaronu Sokak No:16, Anadolu Hisan-Istanbul, Turkiye
Tel: +90 (216) 308 6587
Email: info@dogaltrm.com

DRUŠTVO VINOGRADNIKOV IN KLETARJEV TRTA

Adresa: Obrtniška ulica 2, 3240 Šmarje Jelšah, Slovenija
Tel: +386 30 252 790
Email: mateja1.golob@gmail.com
Kontakt osoba: Samir Hećimović

EKONOMSKI FAKULTET TUZLA

Adresa: Urfeta Vejzagića 8, Tuzla, BiH
Tel: +387 35 320 820
Email: ef@untz.ba

EKO ŽIVOT

Adresa: Industrijska zona, Bukinje bb, Tuzla BiH

Tel: +387 35 368 800

Email: info@ekozivot.ba

Direktor: Jasmin Osmanović

ETNO AVLJAJA MUJKIĆ

Tel: +387 61 887 974

EUROHERC OSIGURANJE

Adresa: Mije Keroševića Guje bb, Tuzla, BiH

Tel: +387 35 320 400

Djelatnost: osiguranje

EUROPLAKAT BH

Adresa: Mehmeda Spahe 26b, Sarajevo, BiH

Tel: +387 33 252 400

Email: office@europakatbh.ba

FANA d.o.o.

Adresa: Babunovići, Srebrenik, BiH

Tel: +387 61 898 682

Kontakt osoba: Alen Džafić

FASADER d.o.o.

Adresa: Lukavica Rijeka bb, Doboj Istok, BiH

Tel: +387 62 432 418

FENA

Adresa: Ćemaluša 1, Sarajevo, BiH

Tel: +387 33 226 491

Email: fena@fena.gov.ba

Direktor: Elmir Huremović

FINRA

Adresa: Mitra Trifunovića Uče 9, Tuzla, BiH

Tel: +387 35 310 390

Email: studentskasluzba@finra.ba

FRUIT PROM d.o.o.

Adresa: Zmaja os Bosne 55, Čelić, BiH

Tel: +387 62 201 007

Email: info@fruitprom.com

Kontakt osoba: Armin Terzić

Djelatnost: proizvodnja sadnog materijala

GALLERY doo

Adresa: Put života 12, Sarajevo, BiH

Tel: +387 33 211 612

Email: emina.jusufovic@investmentetc.ba

Kontakt osoba: Emina Jusufović

GEBI doo

Adresa: Vukosavačka 4, Brčko, BiH

Tel: +387 65 475 797

GOLDEN TOURS

Adresa: Marsala Tita 2a-2b (Avaz – Robot centar), Tuzla, BiH

Tel: +387 35 249 220

Email: goldentuzla@gmail.com

Djelatnost: putnička agencija

GRAD GRAČANICA

Adresa: Mula Mustafe bašeskije 1, Gračanica, BiH

Tel: +387 35 700 800

Email: info@gracanica.gov.ba

Gradonačelnik: Sadmir Džebo

Djelatnost: organ uprave

GRAD GRADAČAC

Adresa: H.K.Gradaščevića 54, Gradačac, BiH

Tel: +387 35 369 750

Email: opc.grad@bih.net.ba

Gradonačelnik: Hajrudin Mehanović

Djelatnost: organ uprave

GRAD SREBRENIK

Adresa: Ibrahima Salihovića bb, Srebrenik, BiH

Tel: + 387 35 369 162

Email: opc.sreb@bih.net.ba

Gradonačelnik: Adnan Bjelić

Djelatnost: organ uprave

GRAD ŽIVINICE

Adresa: Alije Izetbegovića 28, Živinice, BiH

Tel: + 387 35 743 301

Email: info@gradzivinice.ba

Gradonačelnik: Began Muhić

Djelatnost: organ uprave

GRIN d.o.o.

Adresa: Patriotske lige bb, Gračanica, BiH

Tel: +387 35 705 244

Email: info@grin.ba

GRUPACIJA PČELARA TK

Adresa: Trg slobode bb, Tuzla, BiH

Tel: +387 35 369 550

Email: komora@kpktz.ba

GUVERNER TURIST

Adresa: Maršala Tita do br.34, Tuzla BiH

Tel: +387 35 247 410

Email: guvernerturist@bih.net.ba

Djelatnost: turistička agencija

HAZNA MEDIKAL TARIM ITH. IHR. SANAYI TIC. LIM. SIR

Adresa: 206/19 Sokak no. 4 Daire 3 Buca -İzmir, Turkiye

Tel: +90 541 822 75 13

Email: arslansinan35@gmail.com

Kontakt osoba: Sinan Arslan

HERBA SOLUTIONS o.d

Adresa: Urijan Dedina 46, Sarajevo, BiH

Tel: +387 61 540 187

Email: info@herbas.ba

Kontakt osoba: Emir Šljivo

INOVATOR ABDULAH SMAJLOVIĆ

Adresa: Tuzlanskog odreda 48, Srebrenik, BiH

Tel: +387 61 150 951

Djelatnost: sušare, pečenjare

IN TOUR

Adresa: Franjevačka 22, Tuzla, BiH

Tel: +387 35 278 557

Email: intour@bih.net.ba

Djelatnost: turistička agencija

JP NACIONALNI PARK UNA

Adresa: Bosanska 17d,Bihać, BiH

Tel:+387 37 221 528

Email: info@npuna.ba

Kontakt osoba: Amarildo Mulić

KANTONALNA PRIVREDNA KOMORA TUZLA

Adresa: Trg slobode bb, Tuzla, BiH

Tel: +387 35 369 550

Email: komora@kpktz.ba

Kontakt osoba: Suad Selimović

KLAS d.d. Sarajevo

Adresa: Paromlinska 43, Sarajevo, BiH

Tel: +387 33 727 193

Kontakt osoba: Enver Karić

Djelatnost: prerada žitarica, brašna, proizvodnja prehrambenih proizvoda

KOMPAS

Adresa: ZAVNOBiH-a 13, Tuzla, BiH

Tel: +387 35 252 144

Djelatnost: turistička agencija

KUMULUS

Adresa: 211. Oslobodilačke brigade, Srebrenik, BiH

Tel: +387 61 738 032

Kontakt osoba: Mujo Smajlović

LACTALIS BH d.o.o.

Adresa: 25. Novembar br.5, Gradačac, BiH

Tel: +387 33 564 550

Fax: +387 33 564 590

Email: info@ba.lactalis.com

Kontakt osoba: Emir Zeba

Djelatnost: proizvodnja i trgovina mlijeka i mlječnih proizvoda

LOVIĆ & CO

Adresa: Donji Bistarac bb, Lukavc BiH

Tel: +387 35 541 110

Email: info@lovic.ba

LJUBAVNA PRIČA

Adresa: Mije Keroševića Guje 20, Tuzla, BiH

Tel: +387 63 665 273

Email: info@ljubavnapraca.ba

MAJEVICA doo

Adresa: Babunovići, Srebrenik, BiH
Tel: +387 61 734 113
Kontakt osoba: Nihad Ibrić

MALI FARMER

Adresa: Petkovići bb, Zavidovići, BiH
Tel: +387 62 501 111

MAOČANKA COMMERCE d.o.o.

Adresa: Maoča bb, Brčko, BiH
Tel: +387 49 520 780
Email: info@maocanka.com

MARANGOZOGLU SEZLINGER GIDA TARIM IMALAT

Ith. Ihr. San. Tic. Ltd. Sti
Adresa: Uluderbent Mahallesi Kiraz Caddesi No: 53/1
Alasehir – Manisa/Turkiye
Tel: + 90 507 692 41 77
Email: info@alimeana.com
Kontakt osoba: Muhammet Ugur Sezgin
Djelatnost: maslinovo ulje, čaj od maslinovog ulja,
sapun od maslinovog ulja

MASTERPRINT OR

Adresa: Sviračka 53, Gradačac, BiH
Tel: +387 61 440 341
Email: info@masterprint.ba
Kontakt osoba: Mahir Klopić

MATIĆANKA d.o.o.

Adresa: B. Jelačića 57, Matići, BiH
Tel: +387 31 772 200
Email: info@maticanka.ba
Kontakt: Suljo Kujraković

MAXIVITA d.o.o

Adresa: Hadžiefendina bb, 76250 Gradačac, BiH
Tel: +387 35 816 088
Email: info@maxivita.ba
Kontakt: Enis Suljkanović
Djelatnost: proizvodnja čaja, dodataka prehrani i kozmetike

MEGGLE d.o.o. POSUŠJE

Adresa: Rastovača polje br.39, Posušje, BiH
Tel: +387 39 685 616
Fax: +387 39 682 213
Email: kristina.galic@meggle.ba
Kontakt osoba: Kristina Galić
Djelatnost: trgovina na veliko mlijeka i mliječnih proizvoda

MEJRA IMŠIROVIĆ

Adresa: Moranjci

Tel: +387 63 285 014

MFS TRADE d.o.o.

Adresa: Klokočnica, Doboj Istok

Tel: +387 61 888 906

MI-BOSPO

Adresa: Bosne srebrene bb, Tuzla, BiH

Tel: +387 35 270 283

Email: mi-bospo@mi-bospo.org

Djelatnost: mikrokreditna organizacija

MLJEČNA INDUSTRIJA 99

Adresa: Sarajevska bb, Gradačac, BiH

Tel: +387 35 822 550

Email: info@mi99.ba

Kontakt osoba: Milada Smajlović

Djelatnost: proizvodnja mlijeka i mlječnih proizvoda

MILO SELO doo

Adresa: Milino selo bb, Lukavac, BiH

Tel: +387 61 175 258

Email: info@miloselo.ba

Kontakt osoba: Jasmina Džambić

MINGOS COFFEE d.o.o.

Adresa: Industrijska br.3, Brčko, BiH

Tel: +387 61 614 612

Email: stefan.dragicevic@mingos.ba

Kontakt osoba: Stefan Dragičević

MINISTARSTVO OKOLIŠA I TURIZMA FBiH

Adresa: Hamdije Čemerlića 2, Sarajevo, BiH

Tel: +387 33 726 700

**MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA
I VODOPRIVREDE FBiH**

Adresa: Hamdije Čemerlića 2, Sarajevo, BiH

Tel: +387 33 726 550

Email: info@fmpvs.gov.ba

**MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE,
ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE TK**

Adresa: Muftije efendije Kurta 1, Tuzla, BiH

Tel: +387 35 369 421

Email: minpvs@tk.kim.ba

MINISTARSTVO PRIVREDE KANTONA SARAJEVO

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, Sarajevo, BiH

Tel: +387 33 562 122

Email: mp@mp.ks.gov.ba

MINISTARSTVO RAZVOJA, PODUZETNIŠTVA I OBRTA FBiH

Adresa: dr. Ante starčevića bb, Mostar, BiH
Tel: +387 36 449 120

MINISTARSTVO TRGOVINE, TURIZMA I SAOBRAĆAJA TK

Adresa: Mije Keroševića 20, Tuzla, BiH
Tel: +387 35 369 393
Email: mintts@tk.kim.ba

MINISTARSTVO VANJSKE TRGOVINE I EKONOMSKIH ODNOŠA BiH

Adresa: Musala 9, Sarajevo, BiH
Tel: +387 33 220 093
Email: info@mvteo.gov.ba

MLIN NEZIC d.o.o.

Adresa: Sarajevska bb, Gradačac, BiH
Tel: +387 35 820 011
Email: info@mlin-nezic.com.ba
Kontakt osoba: Nezić Haris
Djelatnost: proizvodnja mlinskih proizvoda

MLIN VUJIČIĆI S.P.

Adresa: Vukosavačka br.84, Brčko distrikt BiH
Tel: +387 49 350 282
Email: mlinvujicici@teol.net

MONOGRAM – HOTEL & DISTILLERY

Adresa: Donji Skugrić bb, Modriča, BiH
Tel: +387 66 119 439
Email: info@distillerymonogram.com

NACIONALNI PARK UNA jp

Adresa: Gazi Husrev begova 15, 77000 Bihać, BiH
Tel: +387 37 221 528
Email: info@nationalpark-un.a.ba
Kontakt osoba: Alen Zulić
Djelatnost: nacionalni park-zaštićeno područje

NAŠE AVLIJE udruženje domaćih proizvođača i prodavača

Adresa: Varaždinska 11, Sarajevo, BiH
Tel: +387 60 330 7940
Kontakt osoba: Ajdin Prašović

NOVOPROM d.o.o.

Adresa: Cara Lazara bb, Modriča, BiH
Tel: +387 53 810 330

NUHANOVIĆ d.o.o., PJ LUKAVAČKI SAJAM

Adresa: Sprečanska 1, 75300 Lukavac

Tel: +387 61 721 561

Kontakt osoba: Izet Nuhanović

Djelatnost: organizacija sajmova i poslovnih susreta

OBRTNIČKA KOMORA TK

Adresa: Trg slobode bb, Tuzla, BiH

Tel: +387 35 270 065

Email: obrtnicka.komora.tk@gmail.com

OBRTNIČKA KOMORA USK

Adresa: Poliklinika Blok BK2/1, Bihać, BiH

Tel: +387 37 310 454

Email: info@okusk.com.ba

OBRT NG BABIĆ

Adresa: Arnautovići bb, Visoko, BiH

Tel: +387 61 610 932

Email: nevzeta.babic@gmail.com

Kontakt osoba: Nevzeta Babić

OBRT BEG PROM

Adresa: Donje Moštare bb, 71300 Visoko, BiH

Tel: +387 61 401 200

Kontakt osoba: Begić Ermin

OBRT SALKIĆ

Adresa: Hajdarovac 50, Gračanica, BiH

Tel: +387 61 732 959

Email: dinosalkic4@gmail.com

Kontakt osoba: Edin Salkić

OBRT TIM BABIĆ

Adresa: Arnautovići 12, Visoko, BiH

Tel: +387 61 137 867

Email: tarik.babic10@gmail.com

Kontakt osoba: Tarik Babić

Djelatnost: proizvodnja i promet suhomesnatih proizvoda

OMER MEŠANOVIC

Adresa: Donja Međiđa br. 14, 76250 Gradačac, BiH

Tel: +387 61 236 177

Djelatnost: proizvodnja i prerada ljučnih paprika

OPĆINA DOBOJ ISTOK

Adresa: Trg Alije Izetbegovića 1, Klokočnica, Dobojski Istočni, BiH

Tel: +387 61 343 362

Email: admir.sisic@yahoo.com

Kontakt osoba: Admir Šišić

Djelatnost: organ uprave

OPĆINA SANSKI MOST

Adresa: Trg Ilijana 3, 79260 Sanski Most, BiH

Tel: +387 37 686 503

Email: razvoj@sanskimost.gov.ba

Kontakt osoba: Fatima Henić

Djelatnost: organ uprave

OPG MARJANOVIĆ

Adresa: Županja, HR

Tel: +385 99 673 79 57

OPG VESELČIĆ

Adresa: Špionica Srednja 134, 75356 Špionica, BiH

Tel: +387 63 032 844

Email: nikola@veselcic.ba

Kontakt osoba: Nikola Veselčić

Djelatnost: proizvodnja povrća i ljekovitog bilja

OPŠTINA MODRIČA

Adresa: Vidovdanska 1, 74480 Modriča, BiH

Tel: +387 53 811 554

Email: bojana.drinic@modrica.ba

Kontakt osoba: Bojana drinić

Djelatnost: organ uprava

OPŠTA ZADRUGA AIDŽ

Adresa: Brijesnica Mala, Dobojski Istočni, BiH

Tel: +387 62 745 768

Djelatnost: prirodni sokovi, džemovi, salate

ORHIDEJA ljekovito bilje

Adresa: Srbljani bb, Bihać, BiH

Tel: +387 66 392 987

Email: orhideja_bilje@live.com

Kontakt osoba: Fahrir Alibabić

OVNAK d.o.o.

Adresa: Poslovni centar 96, Vitez, BiH

Tel: +387 62 124 290

Email: julijan.mlakic@ovnak.com

Kontakt osoba: Julijan Mlakić

OZKUL TICARET PLASTIK

Adresa: Yayıncık Mahalles 178 Sokak No.3, Buca, Izmir

Tel: +90 505 898 4942

Kontakt osoba: Ummukan Ozkul

PARTNER TRAVEL DOO

Adresa: Turalibegova 43, Sarajevo, BiH

Tel: +387 35 294 046

Email: info@partnertravel.ba

Djelatnost: turistička agencija

PAŠNJAK TUZLA

Adresa: Hajrudina Mešića bb, Tuzla, BiH

Tel: +387 35 313 050

Email: info@pasnjak.ba

PČELARSTVO AL-MED

Adresa: Brčko

Tel: +387 64 43 97 080

Kontakt osoba: Almir Alić

PČELAR MILOŠ LUČIĆ

Adresa: Šamac

Tel: +387 65 194 071

PČELAR ZIJAD BAHIĆ

Adresa: Gradačac, BiH

Tel: +387 62 277 066

PČELAR ZLATAREVIĆ

Adresa: Orašje

Tel: +387 63 479 364

PČELARSTVO DURAKOVIĆ

Adresa: Gradačac, BiH

Tel: +387 61 725 117

Kontakt osoba: Asmir Duraković

Djelatnost: pčelarstvo

PČELARSTVO MANDIĆ, Drinovci, Hrvatska**PČELARSTVO VIŠNJIĆEVO, Srbija****PČELARSKO UDRUŽENJE GRBALJ, Budva Crna Gora****PIVARA TUZLA d.d.**

Adresa: Maršala Tita 163, 75000 Tuzla, BiH

Tel: +387 35 300 100

Email: pivara@pivaratzlja.ba

Kontakt osoba: Emir Idrizović

Djelatnost: proizvodnja piva

PMG VIP PZ

Adresa: 6.Bataljon bb, Gradačac, BiH

Tel: 0387 35 821 445

Email: edvin.taletovic@gmail.com

Kontakt osoba: Edvin Taletović

PPG ŠERIĆ

Adresa: Garevac, Modriča, BiH

Tel: +387 66 122 574

Kontakt osoba: Gordana Stanišić

Djelatnost: uzgoj aronije

POLJOPRIVREDNA APOTEKA AGRO FOOD

Adresa: 3. tuzlanske brigade 31, Tuzla, BiH

Tel: +387 61 558 742

POLJOPRIVREDNO PREHRAMBENI FAKULTET SARAJEVO

Adresa: Zmaja od Bosne 8, sarajevo, BiH

Tel: +387 33 225 727

Email: podrska@ppf.unsa.ba

POLJOVET doo

Adresa: Ormanica bb, Gradačac, BiH

Tel: +387 35 824 425

Email: poljovet@poljovet.com

Kontakt osoba: Zvonko Deronjić

PORTA NATURAE d.o.o.

Adresa: Tuzlanskog odreda, Srebrenik, BiH

Tel: + 387 62 716 502

Kontakt osoba: Mustafa Šabić

PREC SREBRENIK

Adresa, Srebrenik, Bosna i Hercegovina

Email: prec.srebrenik@gmail.com

Predstavnici: Omić Mehmedalija

Imširović Mejra

PRIVREDNA KOMORA BRČKO DISTRINKTA

Adresa: Cvijete Zuzorić bb, Brčko, BiH

Tel: +387 49 211 999

Fax: +387 49 216 116

Email: pkomora.bd@gmail.com

Kontakt osoba: Nevenka Jevrić

PRIVREDNA KOMORA UNSKO-SANSKOG KANTONA

Adresa: Trg Maršala Tita bb, 77000 Bihać, BiH

Tel: +387 37 316 350

Email: pkusk@bih.net.ba

Kontakt osoba: Sanela Sabljaković

PRIRODNO MATEMATIČKI FAKULTET TUZLA

Adresa: Urfeta Vejzagića br.4, Tuzla, BiH

Tel: +387 35 320 860

Email: pmf@untz.ba

PRIRODNO MATEMATIČKI FAKULTET SARAJEVO

Adresa: Zmaja od Bosne 33-35, Sarajevo, BiH

Tel: +387 33 723 723

Email: pmf@pmf.unsa.ba

PZ EKO PLOD

Adresa: Dobojska 97, Modriča, BiH

Tel: +387 53 816 233

Djelatnost: proizvodnja namirnica od voća i povrća

PZ SKUGRIĆANKA

Adresa: Skugrić Gornji bb, Modriča, BiH

Tel: +387 65 920 006

Kontakt osoba: Simo Novaković

RADIO GRADAČAC

Adresa: Nenavište bb, Gradačac, BiH

Tel: +387 35 817 427

Email: radiogra@bih.net.ba

Djelatnost: radio stanica

RADIO KAMELEON

Adresa: Milana Jovanovića br.6, Tuzla, BiH

Tel: +387 35 302 500

Email: berbic@kameleon.ba

RADIOTELEVIZIJA TUZLANSKOG KANTONA

Adresa: Mije keroševića 20, Tuzla, BiH

Tel: +387 35 320 026

Email: direktor@rtvtk.ba

RAKIĆ d.o.o.

Adresa: Brezovo polje bb, Brčko, BiH

Tel: +387 65 512 410

Email: doorakic@yahoo.com

Kontakt osoba: Dragan Rakić

Djelatnost: prodaja vozila i mehanizacije

RATTAN SEDIA d.o.o.

Adresa: Cerik bb, Brčko, BiH

Tel: +387 49 746 511

Email: info@rattansedia.com

RAZVOJNA AGENCIJA OPŠTINE MODRIČA

Adresa: Svetosavska br.3, Modriča, BiH

Tel: +387 53 811 372

Email: oarmsp@gmail.com

Kontakt osoba: Snježana Vujić

Djelatnost: pružanje podrške lokalnom ekonomskom razvoju

RAZVOJNA BANKA FBiH

Adresa: Igmanska br.1, Sarajevo, BiH

Tel: +387 33 724 982

Email: damira.hadziahmetovic@rbfbih.ba

Kontakt osoba: Damira Hadžiahmetović

Djelatnost: finansijska institucija

REMELIN d.o.o.

Adresa: Šehida 37, Gradačac, BiH

Tel: +387 60 342 11 20

Email: remelin.doo@gmail.com

Kontakt osoba: Nedžad Bristrić

REFAN HASANBEGOVIĆ

Adresa: G. Moranjci

Tel: +387 61 728 595

RINDERUNION BADEN WURTTEMBERG e.v

Adresa: Olkofer Strasse 41, 88518 Herbertingen, Njemačka

Tel: +49 0172 767 1942

Email: vuckovic@rind-bw.de

Kontakt osoba: Goran Vučković

Djelatnost: uzgojno seleksijska savez za goveda

SINPEKS B d.o.o.

Adresa: Industrijska zona 3 br. 15, Bijeljina, BiH

Tel: +387 65 643 440

Email: info@sinpeks.ba

Kontakt osoba: Stevica Simojlović

Djelatnost: trgovina na veliko poljoprivrednim mašinama

SLATKA VAROŠ

Adresa: Mehmeda Ahmetbegovića bb, Gračanica, BiH

Tel: +387 62 346 480

Email: slatkavaroš2007@gmail.com

Kontakt osoba: Hasan Hadžić

Djelatnost: proizvodnja kolača

SOLANA d.d.

Adresa: Soli 3, 75000 Tuzla

Tel: +387 35 282 342

Email: info@solana.ba

Djelatnost: proizvodnja i prodaja soli i proizvoda na bazi soli

STUDEN AGRANA d.o.o. rafinerija šećera

Adresa: Industrijska br.4, Brčko, BiH

Tel: +387 49 518 010

Email: info@studen-agrana.com

SWITTY d.o.o

Adresa: Sarajevska br. 122, Gradačac, BiH

Tel: +387 35 822 604

Email: info@swity.ba

enis.bajramovic@swity.ba

Kontakt osoba: Enis Bajramović

Djelatnost: prerada voća i povrća

TAMAM MJEŠAVINA ZAČINA

Adresa: Lukavica, Doboј Istok, BiH

Tel: + 387 61 659 326

Djelatnost: proizvodnja mješavine začina

TOS tvornica opreme i strojeva

Adresa: Industrijska 1, Knežевo, Hrvatska

Tel: +385 31 710 710

Fax: +385 31 710 790

TQM d.o.o.

Adresa: Modrac bb, Lukavac, BiH

Tel: +387 35 553 999

Email: info@tqm.ba

Direktor: Dževad Alić

TRANSTURIST

Adresa: Turalibegova 6, Tuzla, BiH

Tel: +387 35 249 301

Email: turizam@transturist.ba

Djelatnost: turistička agencija

TRGOOIL d.o.o

Adresa: Briješnica Velika

Tel: +387 61 098 303

TRIGLAV OSIGURANJE d.d.

Adresa: Meše selimovića 1-C, Tuzla, BiH

Tel: +387 35 301 500

TURISTIČKA ORGANIZACIJA BIJELJINA

Adresa: Kneza Miloša 30, Bijeljina, BiH

Tel: +387 55 224 510

Email: turistbn@gmail.com

TURBO TIM

Adresa: Klokočnica, Doboј Istok, BiH

Tel: +387 62 233 261

TURISTIČKA ZAJEDNICA GRADA GRAČANICA

Adresa: Osman-kapetanova medresa br.13, Gračanica, BiH

Tel: +387 61 054 596

Email: tzggracanica@gmail.com

TURISTIČKA ZAJEDNICA GRADA GRADAČCA

Adresa: H.K.Gradaščevića bb, Gradačac, BiH
Tel: +387 35 817 222
Email: info@visitgradacac.ba

TURISTIČKA ZAJEDNICA GRADA SREBRENIK

Adresa: Radnička bb, Srebrenik, BiH
Tel: +387 35 369 162
Email: turizam@srebrenik.ba

TURISTIČKA ZAJEDNICA GRADA TUZLE

Adresa: Solni trg br: 8, Tuzla, BiH
Tel: +387 35 257 499
Email: zlatko.sprecic@tztz.ba
Kontakt osoba: Zlatko Sprečić

TURISTIČKA ZAJEDNICA GRADA ŽIVINICE

Adresa: 25. Novembar bb, Živinice BiH
Tel: +387 62 235 985
Email: info@visitzivinice.ba
Kontakt osoba: Edvin Selić

TURISTIČKA ZAJEDNICA OPĆINE DOBOJ ISTOK

Adresa: Klokočnica bb, Dobojski Brod, BiH

TURISTIČKA ZAJEDNICA OPĆINE KALESIJA

Adresa: Trg šehida 11, Kalesija, BiH

TURISTIČKA ZAJEDNICA OPĆINE LUKAVAC

Tel: +387 61 858 429
Email: tzolukavac@gmail.com

TURISTIČKA ZAJEDNICA TUZLANSKOG KANTONA

Adresa: Muftije ef. Kurta br.1, Tuzla, BiH
Tel: +387 35 228 800
Email: turzajtk@bih.net.ba
Kontakt osoba: Miralem Mešković

UDRUŽENJE PČELARA BAGREM MODRIČA

Tel: +387 65 875 622
Kontakt osoba: Jovo Mišić

UDRUŽENJE PČELARA DOBOJ ISTOK

Tel: +387 61 281 581

UDRUŽENJE PČELARA KOŠČAN

Adresa: Igmanski put 15, Hadžići, BiH
Tel: +387 61 445 619
Email: esrefbajrektarevic2@gmail.com
Kontakt osoba: Esref Bajrektarević

UDRUŽENJE POSLODAVACA BRČKO DISTRINKTA

Adresa: Bulevar mira bb, zgrada Delta, Brčko, BiH

Tel: +387 49 217 665

Email: upbdbih@gmail.com

Kontakt osoba: Aida Ivčev

Djelatnost: djelatnost poslovnih udruženja i udruženja poslodavaca

UDRUŽENJE ŽENA DOBOJ ISTOK

Adresa: Klokočnica, Doboj Istok, BiH

Tel: +387 61 762 083

UDRUŽENJE ŽENA ISKRA MODRIČA

Adresa: Trg Jovana Raškovića

Tel: +387 66 122 574

Kontakt osoba: Gordana Šerić

VALPLAST vrtni centar

Adresa: Duboki Potok bb, Srebenik, BiH

Tel: +387 61 146 651

Kontakt osoba: Salko Omerović

VANJSKOTRGOVINSKA KOMORA BiH

Adresa: Branislava Đurđeva 10, Sarajevo, BiH

Tel: +387 33 566 222

Email: info@komorabih.ba

VINO DUHAN VOĆE

Adresa: Ružići bb, Grude, BiH

Tel: +387 39 674 074

VIP SEMA d.o.o.

Adresa: Kerep, 76250 Gradačac

Tel: +387 61 749 840

Email: semirdjedovic80@gmail.com

Direktor: Semir Djedović

Djelatnost: Trgovina

VLADA FBiH

Adresa: Hamdije Čemerlića 2, Sarajevo, BiH

Tel: +387 33 650 457

Email: info@fbihvlada.gov.ba

VLADA KANTONA SARAJEVO

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, Sarajevo, BiH
Tel: +387 33 562 000
Email: vlada@vlada.ks.gov.ba

VLADA TUZLANSKOG KANTONA

Adresa: Rudarska 65, Tuzla, BiH
Tel: +387 35 369 317
Email: vlada@tk.kim.ba

VOĆNI RASADNIK d.o.o.

Adresa: Špionica Gornja, Srebrenik, BiH
Tel: +387 61 733 702
Kontakt osoba: Edis Džanić

ZLATNE KAPI po

Adresa: Koprivna 18, Zenica, BiH
Tel: +387 61 607 525
Email: zlatnekapi@yahoo.com
Kontakt osoba: Ermin Delić

ZVRK HANUMA

Adresa: Velešići 55c, Sarajevo, BiH
Tel: +387 61 836 671
Email: senija19@gmail.com
Kontakt osoba: Senija Halilović

ZEMAX d.o.o.

Adresa: Željeznička bb, Gradačac, BiH
Tel: +387 35 853 900
Email: vrtni.centar@zemax.ba
Kontakt osoba: Indira Halilović

Adresar učesnika 52. Međunarodnog sajma poljoprivrede i
prehrambene industrije – Sajma šljive nije konačan.

Štampan je zaključno sa 10.08.2025. godine.

The address book of the participants of the 52th Fair of Agriculture and
Food Industry – Plum Fair, has not been completed.

It was printed on August 10, 2025.

JZU CENTAR ZA FIZIKALNU MEDICINU,
REHABILITACIJU I BANJSKO LIJEĆENJE

Banja Ilijadža

GRADAČAC, BOSNA I HERCEGOVINA
www: banjagradacac.com.ba
e-mail: banjalijadza@bih.net.ba